

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	62980 Релігієзнавство
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	031 Релігієзнавство

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

- ID** - ідентифікатор
- ВСП** - відокремлений структурний підрозділ
- ЄДЕБО** - Єдина державна електронна база з питань освіти
- ЄКТС** - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
- ЗВО** - заклад вищої освіти
- ОП** - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	62980
Назва ОП	Релігієзнавство
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	031 Релігієзнавство
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Куц Галина Михайлівна, Дудченко Андрій Володимирович, Куштан Наталія Михайлівна, Шевчук Катерина Сергіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	25.03.2026 р. – 27.03.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2026/VSO_62980_Religieznavstvo_PhD.pdf
Програма візиту експертної групи	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2026/Prohrama_vizytu_EH_62980_62982.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОНП «Релігієзнавство» в Університеті Грінченка є унікальною за своїм задумом, спрямована на забезпечення сучасної освітньо-наукової підготовки дослідників з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 031 Релігієзнавство із глибоким науковим, аналітичним, дослідницьким, організаторським потенціалом для успішної професійної самореалізації та здійснення наукових проєктів, відповідає специфіці ЗВО та місії Університету – «Служити людині, громаді, суспільству». ОП дає можливість отримати не лише набір знань, а й набір компетенцій, які дозволяють бути гнучкими, креативними та пристосованими до глобалізованого й мінливого ринку праці; спрямована на підготовку висококваліф. фахівців з релігієзнавства на основі гол-х принц. освітньо-наук. простору, акад. доброч-ті, загальнолюд. цінн-ей, нац. ідентичн. та здатних до розв'язання завдань дослідницьк. та інновац. х-ру у сфері реліг-ва та гуманітар-ки, що відображають освітні компоненти програми. Реалізація ОНП відповідає стратегічному розвитку ЗВО, затвердженому стандарту МОН та вимогам законодавства. Освітні компоненти програми дозволяють досягти заявленої мети та ПРН. Зміст та структура програми відповідає області спеціальності. В ЗВО існує політика формування інд. траєкторії навч. та реалізовується студентоцентр. підхід. ОНП передбачає відповідну практичну підготовку, є практикоорієнтованою, забезпечує набуття компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку, а також Soft Skills. Створено умови визнання рез-тів навч. у неформальн. та / або інформ. осв., а також для здійснення інтернаціоналізації освітнього процесу. Мат.-техн. база ЗВО забезпечує якісну реалізацію ОП. Культура якості освіти відповідна, моніторинг якості освіти, врахування потреб усіх заінтерес. сторін відбувається регулярно. На підставі зазначеного вище, можна констатувати, що ОНП та освітня і наукова діяльність за цією програмою загалом відповідають усім критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм (рівень В). Позитивні практики за освітньою програмою: 1) регулярне оновлення ОНП з урахуванням потреб усіх заінтерес. сторін; 2) широка мережа стейкхолдерів, залучених до ОП; 3) прозорість і доступ до всієї необхідної інформації щодо ОНП для всіх заінтересованих сторін; 4) можливості створення разових спеціалізованих рад із захисту здобувачів; 5) наявні умови для підготовки якісного наукового дослідження, здійснення апробації його результатів і підсумкової атестації здобувачів; 6) високий рівень якості освіти та культури АД у ЗВО на всіх рівнях; 7) створено можливості вільного вибору НД з каталогу; 8) мат. база ЗВО забезпечує усі можливості для розвитку компетентностей і досягнення результатів навчання здобувачів, відповідає законодавству, нормам та усім вимогам щодо інклюзії; проведено заходи з енергетичної автономності; 9) кадровий потенціал дозволяє ефективному досягненню цілей ОНП; 10) існують умови для мотивації НПП згідно рейтингування.

Недоліки

1. Запропоновані на вибір фахові ВК розміщені у блоки (5 блоків по 2 НД) й представлені в ОНП і СЛС (2022). 2. Практика здобувачів проходить лише на базі власного ЗВО. 3. Недостатньо розвинена академічна мобільність (міжнародна зокрема). 4. Проведення психологічних консультацій здійснюють викладачі, задіяні у навчальному процесі. Недоліки не є суттєвими й не перешкоджають якісній реалізації освітнього процесу на ОП.

Рекомендації

1. Покращити можливості вільного вибору ОК здобувачами: створити каталог фахових ВК, без уміщення їх у блоки; не подавати фаховоорієнтовані ВК у ОНП та не відображати їх у СЛС, лише зазначити кількість кредитів на вибір та семестри. Термін виконання: 2026/2027 н. р. 2. Розширити базу практики здобувачів. Термін виконання: під час реалізації практичної підготовки 2027/2028 н. р. 3. Розширювати міжнародну співпрацю та академічну мобільність. Термін виконання: 2027/2028 н. р. 4. Ввести посаду штатного психолога, відстороненого від навчального процесу для створення незалежних умов психологічної довіри під час психологічних консультацій. Термін виконання: протягом 5 років.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОНП «Релігієзнавство» у КСУБГ розроблена у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, затвердженого постановою КМУ від 23.03.2016 р. № 261 (у редакції п КМУ від 19.05.2023 р. № 502) та Стандарту вищої освіти України галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 031 Релігієзнавство для третього (освітньо-наукового) рівня, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 19.09.2022 № 825. Підготовка за ОНП у реалізується з 2016 р. У 2020 р. до ОНП було внесено низку уточнень: рівня відповідності Національній рамці кваліфікацій, назв та змісту окремих освітніх компонентів, перерозподілу кредитів та форм підсумкового контролю (наказ від 24.09.2020 №539). У 2020/2021 н. р. відбулася первинна акредитація ОНП (сертифікат від 01.03.2021 №1273; переоформлений від 27.03.2024 №7222). При оновленні програми враховано відгуки стейкхолдерів, рекомендації експертної групи та галузевої експертної ради (нова редакція ОНП - наказ від 05.04.2022 №146). З появою Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 031 Релігієзнавство для третього рівня в. о. (наказ від 01.12.2022 №629) уточнено перелік програмних компетентностей та результатів навчання, введено ОК «Педагогіка і психологія вищої школи». Передбачені Стандартом РН 1-11 формуються за рахунок обов'язкових ОК 1-6 та ОК 7, 8 (практик, по 6 ECTS кожна). Поглибленням РН передбачених Стандартом, є РН 12, спрямовані на розвиток дослідницьких компетентностей здобувача, пов'язаних з опануванням прогнозування наукової діяльності, аналізу історичної динаміки та моделювання релігійних процесів і явищ. На підставі ознайомлення зі змістом ОНП, ВСО та роботи фокус-груп, ЕГ констатує, що перелік ПРН та ПРНУ є оптимальним та збалансованим, дозволяє у повній мірі сформувати необхідні вміння та навички через набір обов'язкових освітніх компонентів. Структура та зміст ОНП забезпечують послідовне формування у здобувачів загальних і фахових компетентностей, визначених Стандартом, через оптимальне поєднання теоретичної підготовки, практичних занять і науково-дослідної діяльності. Підсумкова атестація здобувачів відповідає вимогам, визначеним Стандартом. Атестація здобувачів вищої освіти освітньо-наукової програми «Релігієзнавство» за спеціальністю 033 «Релігієзнавство» відбувається у формі публічного захисту дисертації. ЕГ підтверджує цілковиту відповідність ОНП затвердженому стандарту вищої освіти для третього рівня вищої освіти спеціальності 033 Релігієзнавство.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійна кваліфікація не присвоюється. Однак, наявність ОК 4 «Педагогіка і психологія вищої школи», дозволяє досягненню ЗК3, СК5, РН 3, 12 і корелює з Професійним стандартом «Викладач ЗВО», що створює умови для працевлаштування випускників ОНП «Релігієзнавство» третього (освітньо-наукового) рівня КСУБГ у закладах освіти, наукових та науково-дослідних установах; державних та неурядових організаціях, установах та підприємствах, орієнтованих на викладацьку, дослідницьку, експертну діяльність тощо. За результатами підсумкової атестації у разі успішного захисту дисертаційного дослідження здобувачу присвоюється ступінь доктора філософії за спеціальністю.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

За результатами фокус-групи ЕГ відмітила, що мета ОНП сформульована чітко і полягає у забезпеченні сучасної освітньо-наукової підготовки дослідників з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 031 Релігієзнавство із глибинним науковим, аналітичним, дослідницьким, організаторським потенціалом задля успішної професійної самореалізації та здійснення наукових проєктів відповідно до місії Київського університету імені Бориса Грінченка – «Служити людині, громаді, суспільству». Мета ОНП цілком відповідає місії та стратегії університету (ВСО, зміст ОНП, фокус-групи). Стратегія розвитку Київського столичного університету імені Бориса Грінченка на 2023–2027 роки: <https://surl.li/ezixxz> окреслює стратегічні орієнтири підвищення ефективності діяльності Університету як освітньо-наукового, інноваційного комплексу столиці України, який сприяє всебічному розвитку особистості та забезпечує підготовку високопрофесійних фахівців для міста Києва та України. Відповідно до Стратегії визначено основні цінності Університету: людина (плекання людських чеснот і шанування гідності), українська та європейська громадянська ідентичність, громада, довіра, свобода, відповідальність, добросовісність, професіоналізм, які також узгоджуються з метою ОНП. Стратегічні пріоритети Університету на 2023–2027 роки: підготовка конкурентоспроможних професіоналів за сучасними освітніми програмами, проведення актуальних наукових досліджень цілком корелюються зі змістом та метою програми. ОНП «Релігієзнавство» в КСУБГ орієнтована на підготовку фахівців, які усвідомлюють суспільну значущість наукової діяльності, її інноваційний характер та вплив на розвиток сучасної освіти та педагогіки.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Мета, програмні результати ОНП «Релігієзнавство» в Університеті повністю відповідають Стандарту. ЕГ відмітила, що мета й програмні результати ОНП повністю враховують потреби усіх груп стейкхолдерів. ОНП є в доступі на сайті КСУБГ. За результатами моніторингу відбувається регулярний перегляд програми з урахуванням потреб заінтересованих сторін, з якими є постійний зворотній зв'язок. Зустр. 4, 5, 8, 12 підтвердили інформацію у ВСО про регулярне оновлення програми з відображенням запиту стейкхолдерів щодо її змісту, реалізації освітнього процесу, розвитку теоретичних, практичних, наукових та дослідницьких компетентностей здобувачів, а також те, що формулювання цілей та результатів навчання на ОНП враховує досвід попередніх років реалізації ОНП, відгуки здобувачів освіти й досвід реалізації програм за третім рівнем вищої освіти КСУБГ за іншими спеціальностями. Фокус-групи підтвердили дані у ВСО, що під час перегляду ОНП та затвердження її нової редакції від 04.04.2022 (протокол №2) було враховано пропозиції здобувачів ВО, що обговорювались на засіданні кафедри філософії, протокол №6 від 18.01.2022. Харченко В.А., здобувач 2 р. н., залучений до складу робочої групи з розробки нової редакції ОНП і зауважив про необхідність оновлення ОНП через збільшення вимог до сучасних релігієзнавчих досліджень, врахування зарубіжного досвіду у процесі формування фахових ОК програми. Опитування наприкінці 2025 р. свідчить про високу оцінку здобувачами якості підготовки на ОНП. У 2025 р. відбувся захист аспіранта, що навчався за означеною ОНП – Дейнеги Є.О. Під час створення ОНП враховані рекомендації представників роботодавців: зав. від. філософії та іст. релігії Ін-ту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України, Л. О. Филипович, яка висловила побажання щодо розширення ІТ та аналітичн. складових програми, та Президента Молодіж. асоціації релігієзн. Халікова Р. Х., який вніс пропозиції щодо проведення дослід. практики. Висновки роботодавців щодо ОНП 2022 р. сформульовано у їхніх відгуках. Роботодавці залучені до освіт. процесу на програмі: гостьові лекції Чорноморця Ю і Сагана О. Нова ред. ОНП погоджена з радою роботодавців ФСГН на засіданні від 17.02.2022 (протокол №6). У новій ред. ОНП враховано лист Нац. агентства із забезп. якості вищої освіти від 03.09.2021 №672 щодо необхідності забезп. володіння випускниками ОНП методологією пед. діяльності - додано ОК4 («Пед-ка і псих. вищ. шк.»). У ОНП, введеної в дію 01.09.2022 р., зовн. рец-ми від акад. спільноти виступили представники профільних ЗВО, які безпосередньо долучені до реалізації аналогічних ОНП: Марченко О., д. філос. н., проф., зав. каф. філософії та рел-ва ЧНУ ім. Б. Хмельницького та Харьковщенко Є., д. філос. н., проф., зав. каф. релігієзнавства КНУ ім. Т. Шевченка. Враховано відгуки стейкхолдерів, внесено зміни, уточнення та доповнення до ОНП: уточнено назви окремих ОК та оптимізації їх структури відповідно до сучасного стану галузі і спеціальності (ВСО, зустр. 1, 3, 5, 9).

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОНП та програмні результати навчання враховують тенденції розвитку науки, спеціальності та галузі, ринку праці, регіонального контексту та досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм (ВСО, зустр. 1, 3, 4, 5, 12). ЕГ відмітила, що освітній процес на ОНП побудований на основі компетентнісного підходу, сприяє опануванню професійних знань, формуванню дослідницьких навичок, необхідних для ефективної роботи за спеціальністю, конкурентоспроможності на ринку праці. ПРН ОНП відображають основні тенденції розвитку спеціальності, а саме: необхідність володіння концептуальними та методологічними знаннями у сфері релігієзнавства і суміжних дисциплін, здатність здійснювати наукові й прикладні дослідження відповідно до сучасних світових стандартів, критично аналізувати результати, застосовувати інструменти оброблення даних, ініціювати інноваційні проекти та прогнозувати розвиток релігійних процесів (ПРН 1–3, 6, 10, ПРНУ12); здатність розробляти і застосовувати моделі процесів та систем у релігієзнавстві й суміжних галузях, використовувати гуманітарні методи та цифрові технології для створення нових знань, презентувати результати досліджень різними мовами, взаємодіяти з міжнародною науковою спільнотою і публікувати результати у фахових виданнях (ПРН 4, 5, 7); здатність організувати освітній процес і формувати науково-методичну базу релігієзнавчої освіти, здійснювати викладацьку діяльність, аналізувати тенденції розвитку релігієзнавства й ухвалювати ефективні та соціально відповідальні рішення у науковій, інноваційній і викладацькій діяльності (ПРН 8, 9, 11). ОНП враховує регіональний контекст міста Києва як провідного наук.-освіт. та сусп.-політ. центру України, що характеризується значною концентрацією релігійних організацій різних конфесій, наукових установ і громадських організацій, що формує запит на фахівців, здатних здійснювати наук. аналіз реліг. процесів. Кафедра співпрацює з провідними науковими та аналітичними інституціями. ОНП враховує досвід підготовки докторів філософії зі спеціальності у провідних українських закладах, зокрема в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, з яким укладено договори про співпрацю, а також у ЛНУ ім. Івана Франка, ЖДУ ім. Івана Франка та Рівн. держ. гуманіт. ун-ті, що посприяло оновленню змісту ОК і ВК - було додано нові навчальні курси «Соціологія релігії», «Релігія і політика», «Релігія і економіка» та «Релігія і мистецтво» (ВСО, зустр. 3-4). Оновлена програма у 2022 р. враховує зміст і результати реалізації аналогічних ОНП у Королівському університеті Белфаста (Велика Британія), Карловому університеті (Чеська Республіка), Університеті імені Адама Міцкевича в Познані (Польща) та Університеті Св. Кирила і Мефодія (Північна Македонія): орієнтація на оригінальне дослідження, міждисциплінарний характер релігієзнавчих студій, поєднання освітньої та наукової складових і інтеграція здобувачів у міжнародний академічний простір, що відображено у ПРН 1 - 3, ПРН 5 ОНП (зустр. 4).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ відмічає високий рівень інституційної культури ЗВО, що втілено в імплементації усіх найкращих політик, практик і процедур (з елементами інноваційних) в освітньо-науковому процесі та відображено, зокрема, у змісті ОНП «Релігієзнавство». Перевагами цієї ОП є адаптивність до вимог ринку праці, врахування тенденцій розвитку науки і спеціальності, що відображає низка ОК, які загальні для ОНП третього рівня в. о.: Стратегії наукових досліджень (інтернаціоналізація науки, ІКТ, нормативно-правові аспекти наук. досл.), Наукова комунікація..., а також відповідні спеціальності ОК: Науково-досл. інфраструктура в галузі, Науковий семінар..., спрямовані на розвиток науково-дослідницьких навичок аспірантів і таких, що дозволяють здійснювати проєктну діяльність; фахові ВК спрямовані на посилення розвинутих шляхом викладання обов'язкових ОК навичок і компетентностей здобувачів трет. рівня в. о. П. 1.1. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивні практики не виявлені. П. 1.2. Професійна кваліфікація не присвоюється. Підсумкова атестація здійснюється відповідно до вимог законодавства. П. 1.3. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивні практики: мета ОНП відповідає не лише місії та стратегії Університету, але також чітко корелюється з цінностями та візією ЗВО. П. 1.4. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивні практики: регулярне обговорення ОНП з урахуванням потреб усіх заінтересованих сторін; постійний зворотній зв'язок з усіма групами стейкхолдерів. П. 1.5. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивні практики за критерієм: широка мережа стейкхолдерів, які залучені до реалізації ОНП; реалізація програми передбачає постійний моніторинг тенденцій розвитку спеціальності, регіонального та міжнародного контексту; розробники ОНП враховують досвід інших ЗВО, зокрема, провідних вітчизняних та іноземних закладів.

Недоліки

Недоліки за критерієм 1 відсутні.

Рекомендації

Рекомендації за критерієм 1 відсутні.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми «Релігієзнавство» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, що реалізовується у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка становить 60 кредитів ЄКТС. Цей обсяг цілком відповідає вимогам до ОНП цього рівня вищої освіти, які висуваються Законом про вищу освіту (Ст. 5, п.5). Розподіл кредитів передбачає: 44 кредити ЄКТС на дисципліни обов'язкового циклу, 16 кредитів ЄКТС - 26,7% (що відповідає вимозі законодавства і становить не менше 25 % від загальної кількості кредитів на ОНП) – дисципліни вільного вибору студентів. Загалом, співвідношення обсягів обов'язкової та вибіркової складових ОНП наступне: обов'язкова частина (44 кредити ЄКТС, 73,3%): дисципліни, спрямовані на формування спеціальних (фахових, предметних) компетентностей – 32 кредити, 53,3%; практики (науково-викладацька, дослідницька) – 12 кредитів, 20%. Вибіркова частина – 16 кредитів, 26,7%: вільний вибір освітніх компонентів. Представлена в ОНП структурно-логічна схема дає яву про зв'язок між окремими освітніми компонентами. На думку ЕГ, є підстави стверджувати, що освітні компоненти, що складають програму, дають змогу сформувати фахові компетентності.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОНП має чітку структуру. ОК програми становлять логічну взаємопов'язану систему і дозволяють досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Структура та зміст ОНП «Релігієзнавство» третього (освітньо-наукового) рівня дозволяють здійснювати підготовку фахівців за спеціальністю 031 Релігієзнавство, а також досягати формування загальних та фахових компетентностей. Програма гармонійно поєднує теор. підготовку, яка пов'язана із формуванням дослідницьких навичок, викладацьку складову, що стосується педаг. в. шк., а також практичну складову, яка стосується експертної д-ті у сфері релігієзнавства. Структурно-логічна схема ОНП дозволяє побачити цілісність освітніх компонентів, їх розподіл між семестрами навчання та послідовність вивчення, а також відображає зв'язки між освітніми компонентами, що сприяють досягненню не лише професійних, але також загальнокультурних та громадянських компетентностей. ЕГ відмітила, що обов'язкові ОК логічно взаємопов'язані та формують систему, що забезпечує розвиток ключових компетентностей здобувачів. Усі необхідні для досягнення ПРН рез. навч. забезпечують ОК ОНП. Усі компетентності, визначені програмою формуються (фокус-групи). Формуванню методологічної компетентності сприяє ОК 1, комунікативні компетентності здобувачів розвиває ОК 3, педагогічні - ОК 4, ОК 8, фахову в системі гуманітарного знання - ОК 5, а наук.-дослідницькі компетентності ОК 2, ОК 6, ОК 8. Досягнення програмних результатів навчання, визначених відповідно до Стандарту, забезпечують ОК ОНП, які формують усі ПРН в межах спеціальності (ОК1 забезпечують формування ПРН 1, 2, 3, 6, 9, 10; ОК2 – ПРН 4-6, 9-11, ПРНУ 12; ОК3 – ПРН 7; ОК4 – ПРН 3, 8, 11; ОК5 – ПРН 4, 10; ОК6 – ПРН 1, 2, 4, 5, 7, 8, 10, 11; ОК7 – ПРН 3, 8, 9, 10, 11; ОК8 – ПРН 1-4, 6, 7, 9-11, ПРНУ12). Формув. загальнокул. та громадян. компет. здійснюється завдяки змісту ОК1, ОК5; ОК 2, 4, 6, 7, 8, формують здатності приймати ефективні та соціально відповідальні рішення з питань наукової, інноваційної та викладацької д-ті, прогнозувати наукову д-ть (зміст ОНП, ВСО, фокус-групи). ВК ОНП формують уяву про сутність релігії як складного соціального явища у його взаємодії з політикою, економікою, мистецтвом. Структура і зміст ОП забезпечують необхідні попередні знання та навички для проходження практики (ОК 7-8). Програма дослідн. практики спрямована на розвиток дослідн. компет. у сфері релігієзнавства, а науково-викладацька формує навички викладання фахових дисциплін. ЕГ дійшла висновку, що реалізація ОНП «Релігієзнавство» в ЗВО дозволяє забезпечити якісну освіту в галузі, спрямована на формування усіх необхідних компетентностей та забезпечує досягнення програмних результатів навчання, які передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ЕГ має усі підстави стверджувати, що зміст та структура ОНП цілком відповідає області спеціальності 031 Релігієзнавство, визначеній Стандартом для третього рівня в. о. Це відображено набором ОК, які дозволяють реалізувати фокус програми та досягнути формування інтегральної компетентності. Фокус програми значною мірою зосереджений на формування професійних, практичних, практикоорієнтованих та науково-дослідних навичок (зміст ОНП, зуст. 1, 3, 4, 5, 12). Відповідно до визначених у Стандарті об'єктів вивчення та теор. змісту предметної області, обов'язкові та професійно-орієнтовані ВК, спрямовані на опанування своєрідності вияву реліг. феномену; механізму його дії на індивідуальному та суспільному рівнях буття; особливості його функціонування в історії суспільства; шляхів взаємодії з іншими сферами культури – мораллю, мистецтвом, наукою тощо, що відображено у цілях навчання: підготовка фахівців з релігієзнавства, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у професійній та/або дослідницько-інноваційній діяльності, застосовувати методологію наук. та педагогічної діяльності, а також проводити власне наук. дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Змістовні модулі дисципліни «Філософія і методологія наук. діяльності» дозволяють оволодіти сучасною методологією, підходами та методами наукового дослідження релігійних проблем, формують у здобувачів ОНП принципів АД, моральних цінностей у наук. діяльності. ОК «Актуальні проблеми гуманітарного знання» дає уявл. про генезу релігійно-філос. процесів у історичній динаміці. Вивчення НД «Науково дослідна інфраструктура в галузі» допомагає оволодіти методиками та програмними інструментами, що застосовуються для проведення наук. досліджень в галузі реліг-ва. Освітні компоненти ОНП сприяють реалізації основного фокусу програми, який передбачає поглиблення спеціальних знань та умінь інноваційного характеру у сфері релігієзнавства та гуманітаристики і формування здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері релігієзнавства, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Програма практик (дослідницької та науково-викладацької) орієнтована на забезпечення необхідних для формування практичних навичок і компетентностей здобувачів у межах предметної області спеціальності релігієзнавства (ВСО, зустр. 1-5, 8-9, 12). Тематика, об'єкт, предмет та завдання у дисертаціях повністю відповідають предметній області спеціальності.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

В ЗВО пропагується студентоцентр. підхід, забез-ся право здобувача здійснювати вибір НД шляхом форм-ня інд. пл. (зустр. 4, 5, 12, ВСО). Право зд-ів на участь у форм. інд. навч. плану, що втілює інд. освітню траєкт. визначає «Полож. про орг. осв. пр.», зокрема, п.5.3. (<https://surl1.cc/sdxewq>). Це право, підтверджено пріоритетом Стратегії розв. Університету, Р.6 (<https://surl1.li/vlczfk>) та «Полож. про порядок реалізації права на ак. моб. учасн. осв. процесу Університету», п.4.6. (<https://surl1.li/befnkm>). «Полож. про підг. зд. в. о. ступ. д-ра філософії...», п.3.3. (<https://surl1.lu/pkkovm>) передбачено формування на основі ОНП інд. навч. плану та плану наук. роботи, що погоджуються з наук. кер. і затверджуються вченою радою Ф-ту. Аспіранти формують інд. освітню траєкт. ч-з вибір

форми навчання, ОК з переліку дисциплін за вибором та з Каталогу курсів на відповідну кількість кредитів – пов'язані з тематикою дисертації. Здобувачі ОНП мають можливість обрання ОК у рамках ак. моб. на базі інших ЗВО та можуть зараховувати кредити, отримані у неформ. освіті, обирати спеціальність та тему дисертації відповідно до наукових інтересів з урах. науково-дослідної компетентності та наук. напряму керівника. Інд. навч. план аспірантів ОНП містить перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі 16 ECTS (понад 25% від заг. кільк. кред.), що відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів в. о. ступ. д-ра філос..., затв-го Постановою КМУ від 23.03.2016 №261). Відповідно до п.3.3 «Полож. про підг. здобувачів...» аспірант підтверджує вибір заявою. Інф-ція про вибіркові ОК розміщується на сайті ЗВО та в Каталозі вибірових дисциплін. «Полож. про підг-ку зд...» (п.3.3) передбачено право аспірантів вибирати НД з інших рівнів в. о., пов'язані з тематикою дисертації та за погодженням з наук. кер. та деканом Ф-ту. У ОНП «Рел-во» передбачено вибір серед запропонованих фахових ВК на вибір серед двох дисциплін в межах 5 блоків на загальну кількість ЄКТС (16) або вибір з каталогу курсів на ту ж кількість кредитів. Результати опитування здобувачів 1-4 р. н. у жовтні-листопаді 2025 року, 90% аспірантів зазначають, що можливість формування інд. осв. траєкторії забезпечена і відбувається зокрема через вибір навч. дисциплін (<https://surl.li/ddwexo>). Наявні практики інформування про ОК, запропоновані на вибір. Здобувачі проінформовані про ОК для вибору. Фактів впливу на здобувачів чи псевдовибірковості у процесі вибору ОК не виявлено. Зустр. 5. свідчить про високий рівень задоволеності моделлю вибору ОК та їхнім змістом. Позит. практикою є можливість вибору НД з каталогу курсів, що дозволяє зокрема здобути додаткові знання та компетентності в межах інших спеціальностей, галузей знань. Однак, політику вільн. вибору ВК аспірантами у межах фаховоорієнтованих ВК варто вдосконалити, напр., шляхом створення Каталогу фахових ВК, не уміщуючи їх у блоки, а також створити умови для обрання кредитів у межах вільного вибору з каталогу курсів, зокрема, з ін. рівнів в. о., надавши більше свободи зд-чу.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка визначена в ЗВО як обов'язковий компонент освітніх програм. У «Положенні про організацію освітнього процесу...» (п.4.3.) зазначено, що практична підготовка здобувача вищої освіти є обов'язковим компонентом освітнього процесу і має на меті набуття здобувачем вищої освіти спеціальних (фахових) компетентностей відповідно до програмних результатів навчання за освітньою програмою. Практика здобувачів третього рівня вищої освіти регламентована «Положенням про організацію і проведення практики для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня в Університеті» (<https://surl.li/ldeedj>). На ОНП «Релігієзнавство» в КСУБГ запроваджено два види практики: науково-викладацька та дослідницька, обсяг яких разом складає 12 ECTS (кожна по 6 відповідно). Дослідницька практика, у обсязі 6 кредитів ЄКТС, дає можливість оволодіти сучасною методологією наукового дослідження; поєднати знання різних методів дослідження і вміння їх застосовувати при вирішенні завдань наукової проблеми, сформувати здатності обґрунтовувати власну теоретичну позицію у галузі релігієзнавчо-філософського аналізу явищ і процесів, організації та проведення наукових досліджень у галузі релігієзнавства. Під час проходження дослідницької практики у здобувачів формуються наступні компетентності: ЗК 1-4, ЗКУ 5, СК 1-5. Дослідницька практика спрямована на виконання експериментальної складової наукового дослідження відповідно до теми дисертації, формування у здобувачів здатності до наукового пошуку, організації та проведення наукових досліджень релігієзнавчих явищ і процесів (ВСО, фокус-групи). Науково-викладацька практика спрямована на розвиток здатності здобувача володіти системою знань про психолого-педагогічні закономірності навчання і виховання здобувачів вищої освіти та розвиток умінь ефективного викладання релігієзнавчих дисциплін. Вона передбачає опанування методів розроблення навчальних завдань, добору релевантного матеріалу, об'єктивного оцінювання результатів навчання, організації самостійної роботи здобувачів і ознайомлення з нормативними документами, що регламентують освітній процес у закладах вищої освіти. Під час проходження науково-викладацької практики у здобувачів формуються наступні компетентності: ЗК 4, ЗКУ 5, СК 6, СК 7, СК 8. Правила та процедури організації практики забезпечують досягнення результатів навчання, а процедур дотримуються (зустр. зі здобув.) Крім того, практичні навички науково-дослідної роботи набуваються здобувачами в процесі підготовки дисертації та шляхом виконання практичних завдань в рамках низки дисциплін. Мовну практичну підготовку передбачає ОК-3 Наук. комунікація іноз. м. Фокус-групи дозволяють ствердити, що практична складова ОНП забезпечена повною мірою, відповідає запитам усіх заінт. сторін (зуст. 5, 12). За наявності великої кількості роботодавців та наявних договорів (надані на запит ЕГ) науково-викладацька практика здобувачів проходить лише на базі власного ЗВО.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОНП «Релігієзнавство» передбачає загальні компетентності, орієнтовані на формування необхідних соціальних навичок. Можемо виділити: ЗК 1 Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності; реалізація власного аксіологічного та наукового потенціалу, ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті, ЗК 4 Здатність вільно спілкуватись іноземною мовою, СК 1 Здатність до аналізу інформації з різних джерел, використання бібліотек (традиційних і електронних), ефективне використання мультимедійних технологій, СК 2 Здатність виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, виявляти, ставити та розв'язувати задачі дослідницького характеру; виконувати оригінальні дослідження, зокрема у міждисциплінарних напрямках, розробляти та управляти інноваційними проєктами, СК8. Здатність аналізувати конвенціональні норми соціальної і культурної регуляції – національні й станові традиції, домінуючу мораль, світогляд, цінності, володіння високим рівнем релігійної толерантності та культури, СК 9. Здатність аналізу відповідних інституційних норм

соціальної організації – основних соціальних інститутів, економічних, політичних, конфесійних структур, закладів, установ та ієрархій. Крім того, ОНП розвиває такі Soft Skills, як: уміння шукати й опрацьовувати інформацію та представляти її аудиторії, розуміння принципів академічної культури й етики, критичне мислення, аналітичні та комунікативні здібності, здатність спілкуватися іноземною мовою, що досягається застосування різних форм і методів навчання: ОК «Філософ. і мет. наук. д-ті», ОК «Стратегії наукових досліджень», ОК «Наукова комунікація», ОК «Актуальні проблеми гуманітарного знання». Розвиток соціальних навичок також відбувається в процесі проходження науково-викладацької та дослідницької практики (фокус-групи). ПРН, визначені ОНП відповідно до Стандарту, спрямовано на формування важливих для філософа soft skills: ПРН 1 Критично мислити, розумітися в широкому колі світоглядних питань, реалізовувати власний аксіологічний і науковий потенціал; ПРН 5 Застосовувати знання іноземної мови в самоосвітній діяльності; ПРН 7 Знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію та використовувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних технологій; ПРН 9 Виявляти та формувати нові ідеї. ОНП містить вибіркочку частину, у межах якої здобувачам освіти також пропонується обрати дисципліну, яка спрямована на розвиток Soft Skills (BCO, перелік на сайті ЗВО, фокус-групи).

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

На підставі вивчення звіту самоаналізу, навчального плану, нормативної бази університету, яка регулює освітній процес, ЕГ дійшла висновку, що обсяг ОНП «Релігієзнавство» та окремих освітніх компонентів програми відповідає фактичному навантаженню здобувачів: обсяг освітніх компонентів відповідає вимогам, які висуваються до ОНП третього рівня вищої освіти і складає 60 кредитів, 1800 год. на весь період навчання, виконання яких здобувачем передбачається упродовж 6 навч. сем. (а на ОНП 2025 р. - 5 навч. сем.). Планування освітнього процесу здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Університеті» (<https://surl.li/tbvtxp>). Співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОНП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти регламентується п.5.2 цього «Положення»: кількість контактних годин на один кредит для здобувачів третього рівня, як правило, становить 8 год. Максимальне тижневе аудиторне навантаження для аспірантів не перевищує 18 годин, п.11.2. Для модульного контролю виділяється 2 год. на 1 кредит. На практико-орієнтовані ОК надається більша кількість практичних занять. Решта часу відводиться для самостійної роботи. Для підготовки до екзамену та його складання виділяється 30 год. із загального обсягу годин самостійної роботи. Обсяг ОНП та окремих її ОК відповідає фактичному навантаженню здобувачів: аудиторне навантаження дисциплін становить 1/3 від загального освітнього навантаження; навчальний час, відведений для самостійної роботи, становить 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни (зустр. 3, 4, 5; ВСО). Аспіранти ОНП позитивно відгукувалися про розподіл навчального навантаження (фокус-група зі здобувачами). Розподіл кредитів на дисципліни професійного циклу дозволяє сформувати фахові компетентності та досягнути програмних результатів навчання. Фактичне навантаження здобувача визначається індивідуальним навчальним планом на конкретний навчальний рік відповідно до переліку ОК та ВК, передбачених робочим планом ОНП. Розподіл годин навчального часу за навчальними тижнями та видами роботи студента відображається в РПНД.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

У результаті ознайомлення зі структурою ОНП «Релігієзнавство» в КСУБГ, освітніми компонентами програми ЕГ прийшла до висновку про практикоорієнтоване спрямування ОП. Це проявляється у переліку і змісті ОК, а також у підходах до організації практичної підготовки аспірантів. Програма передбачає практичну підготовку здобувачів, що дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності за спеціальністю 031 Релігієзнавство. У Р. IV. (Форми організації освітнього процесу) «Положення про організацію освітнього процесу...» зазначено: організація освітнього процесу має практикоорієнтований характер. П. 4.1. визначає практичні заняття як вид навчального заняття, коли викладач зокрема організовує практико-орієнтовану діяльність здобувачів вищої освіти із застосуванням спеціально сформульованих завдань квазіпрофесійного компетентнісного характеру та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачами вищої освіти відповідних завдань. Частка практичних занять обов'язкової частини навчального плану складає 28,1 % (або 72 год.) від загальної кількості контактних годин. Кількість семінарських занять – 68 год. (26,5%). Закріплення практичних навичок сприяє практика загальним обсягом 12 кредитів ЄКТС (360 год.). Визначений перелік навчальних дисциплін та практик дозволяє досягти мети ОП, а саме підготувати висококваліфікованого фахівця в галузі релігієзнавства, здатного розв'язувати аналітичні завдання, інтегрувати знання та навички у наукову та викладацьку діяльність відповідно до місії КСУБГ – «Служити людині, громаді, суспільству». За ОНП підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється. Відповідно до результатів опитування (березень 2023 року), 100% здобувачів повністю або загалом задоволені співвідношенням теоретичної та практичної підготовки (<https://surl.li/mbudrh>). Опитування 2024 р. демонструє аналогічний показник рівня задоволення здобувачів. Фокус-групи виявили, що практикоорієнтованість ОНП реалізована повною мірою, відповідає потребам усіх заінтересованих сторін (зустр. 3, 4, 5). Про значення саме цієї складової, на рівні з практичною – підкреслювали випускники ОНП (зустр. 12). Більшість компонентів ОНП передбачає оволодіння практичними навичками, набуття усіх заг. і спец. компетентностей згідно Стандарту, необхідних для подальшої практичної діяльності (фокус-групи).

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОНП «Релігієзнавство» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти в КСУБГ забезпечує набуття здобувачами компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722 (зуст. 1-5, 12), що задекларовано у стратегічних документах Університету, є складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти та послідовно реалізується в процесі на всіх етапах навчання на ОНП. Цілі сталого розвитку ООН (2015) є одним з документів, положення якого враховано при розробленні Стратегії розвитку Ун-ту на 2023-2027 рр., Дорожньої карти (політики сталого розвитку) ЗВО. Університет активно реалізує пріоритетні для своєї діяльності Цілі сталого розвитку ООН: Ціль 4 «Якісна освіта», Ціль 11 «Сталий розвиток міст та спільнот», Ціль 16 «Мир, справедливість і міцні інституції», Ціль 17 «Партнерство заради сталого розвитку» та інші. ОНП передбачає формування міжкультурної комунікації, вивчення суспільних процесів у глоб. контексті, взаємодію культур, що сприяє толерантності, розумінню міжкультурного діалогу, подоланню мовних, культурних і релігійних бар'єрів. ВК «Релігія і політика», «Релігії в глобальному світі», «Релігійна комунікація», «Науковий семінар: Релігія та інтернеттехнології» у вибірк. модулях ОНП дають змогу досл., як сучасні соціорелігійні реалії можуть сприяти сталому розвитку громад, пояснюють вплив релігії на економічні практики, соціальну поведінку та їх зв'язок з інтернеттехнологіями. Це сприяє виробленню рекомендацій щодо гідної праці (ЦСР 8), сталого розвитку міст (ЦСР 11) тощо. ОНП також передбачає академічну мобільність, міжнародні проєкти й публікації, що сприяє партнерству для сталого розвитку (ЦСР 17). За результатами роботи у фокус-групах (зуст. 1-3, 5, 12) ЕГ виявила, що мета та зміст ОНП прямо чи опосередковано спрямовані також на досягнення таких глобальних цілей сталого розвитку, як якісна освіта, мир та справедливість, партнерство заради сталого розвитку, відповідальне споживання, сталий розвиток міст та спільнот, інновації та інфраструктура, скорочення нерівності тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

П. 2.1. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивних практик не виявлено. П. 2.2. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивних практик не виявлено. П. 2.3. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивні практики не виявлено. П. 2.4. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію, проте ЕГ відзначила певний недолік. Позитивною практикою є можливість вибору НД з каталогу курсів. П. 2.5. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію, проте ЕГ відзначила певний недолік. Позитивні практики не виявлені. П. 2.6. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивні практики не виявлено. П. 2.7. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивні практики не виявлені. П. 2.8. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивні практики не виявлені. П. 2.9. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивні практики не виявлено.

Недоліки

1. Вибір серед фахових ВК обмежено декількома вибірковими блоками (5 - по 2 НД у кожному) – підкритерій 2.4. 2. За наявності великої кількості стейкхолдерів-роботодавців та наявних договорів з партнерськими установами та ЗВО практика здобувачів проходить лише на базі власного ЗВО – підкритерій 2.5. Недоліки не є суттєвими й не перешкоджають якісній реалізації освітнього процесу на ОП.

Рекомендації

1. Покращити можливості вільного вибору ОК здобувачами шляхом збільшення переліку НД для вільного вибору, усунення блочного підходу, створення каталогу фахових ВК, надання можливості вибору в ЗВО ВК з інших ОНП та інших рівнів в. о. Оновлення структури ОНП (Р. II. Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність) шляхом усунення переліку фахових НД в межах вільного вибору у відповідному розділі та увідповіднення цієї складової структурно-логічній схемі ОНП у версії 2025 р. (зазначити лише кількість кредитів для ВК у відповідні семестри, без переліку запропонованих НД вільного вибору). Термін виконання: 2026/2027 н. р.
2. Розширити базу практики здобувачів. Термін виконання: під час реалізації практичної підготовки 2027/2028 н. р.

Рівень відповідності Критерію 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

У ЗВО на офіційному сайті оприлюднені «Правила прийому на навчання до аспірантури Київського столичного університету імені Бориса Грінченка у 2025 році» (<https://surl.li/oognex>). Ці Правила прийому щорічно оновлюються (<https://surl.li/gymiiu>). У Правилах прийому до аспірантури детально прописано інформацію щодо термінів та стосовно порядку прийому заяв від вступників, щодо необхідних для вступу документів. Також наведено ключові принципи щодо процесу організації конкурсного відбору, висвітлено етапи його проведення (<https://surl.li/oognex>). Детальна інформація щодо етапів та строків вступної кампанії наведена у розділі IV Правил прийому (с. 5, <https://surl.li/oognex>). У розділі V достатньо зрозуміло та доступно прописано порядок реєстрації заяв вступників до аспірантури для участі у вступних випробуваннях (с. 6, <https://surl.li/oognex>). Зазначається (пункті 2 розділу V), що вступники, подаючи заяву в електронній формі, повинні додати мотиваційний лист. Вимоги до мотиваційного листа наводяться у Додатку А5 (с. 20-21, <https://surl.li/oognex>). Основні принципи конкурсного відбору вступників до аспірантури, його організації та проведення детально розписано у розділі VI Правил прийому (с. 6-9, <https://surl.li/oognex>). Інформацію стосовно обчислення конкурсного бала наведено у пункті 4 розділу VI. Зазначається що бали конкурсних випробувань додаються та в сумі становлять конкурсний бал вступника. Також у цьому розділі наведено інформацію по кожному конкурсному випробуванню щодо їхніх вагових коефіцієнтів. Найбільшу вагу має вступний іспит зі спеціальності, ваговий коефіцієнт якого складає 0,35 у загальному конкурсному балі (с. 8, <https://surl.li/oognex>). Рейтингові списки вступників, де наведено бали за кожне конкурсне випробування, оприлюднюються на офіційному сайті ЗВО (<https://surl.li/tnrupv>). При аналізі Правил прийому до аспірантури ЗВО, експертна група не виявила жодних дискримінаційних положень. Загалом, доступними є критерії щодо відбору вступників до навчання в аспірантурі на даній ОНП. Про це повідомили під час спілкування з експертною групою аспіранти Юлія Кравченко (вступала у 2025 році), Олена Алексеєнко (вступала у 2023 році). Важливо, що у ЗВО надають всебічну допомогу вступникам до аспірантури навіть в екстрених для абітурієнтів випадках. Так, О. Алексеєнко, яка навчається на заочній формі аспірантури даної ОНП, а наразі є мобілізованою до ЗСУ, мала великі технічні проблеми під час вступної кампанії у 2023 році. Вона мешкає у місті Миколаїв, у той час там були постійні обстріли з боку російського агресора. Аспірантці було важко технічно, були проблеми зі зв'язком. У ЗВО їй пішли назустріч, організували постійну допомогу зі вступом в онлайн-форматі: у подачі документів, учасній здачі іспитів, в організації вступної кампанії. У цілому, детально та у доступній для абітурієнтів формі прописано зміст Правил прийому до аспірантури. Інформація викладена зрозуміло, чітко та послідовно, чим підтверджується транспарентність діяльності ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Особливості ОНП «Релігієзнавство» станом на 2025-2026 навчальний рік повністю враховуються Правилами прийому до аспірантури ЗВО у 2025 р. (<https://surl.li/oognex>). У пункті 1 розділу III Правил прийому «Вимоги до рівня освіти вступників» зазначено, що вступати до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії можуть вступники на основі рівня НРК7 Національної рамки кваліфікацій. Мова йде про осіб, що здобули освітній ступінь магістра або ж освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста (с. 5, <https://surl.li/oognex>). Для допуску абітурієнтів до вступних випробувань у Правилах прийому до аспірантури ЗВО визначено ряд умов, що стосуються єдиного вступного випробування (ЄВВ) з методології наукових досліджень та єдиного вступного іспиту (ЄВІ). У пункті 1 розділу VI Правил прийому зазначається, що вступникам до аспірантури необхідно скласти ЄВВ у 2025 році та ЄВІ (у 2023, або 2024, або 2025 роках) не менше, ніж на 150 балів за кожен з його блоків (с. 6, <https://surl.li/oognex>). У конкурсному відборі на навчання в аспірантурі, зазначається в пункті 1 розділу VI Правил прийому, враховуються результати: 1) компонент ЄВІ; 2) ЄВВ; 3) вступного іспиту зі спеціальності (релігієзнавства для даної ОНП); 4) презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень (довідь з використанням презентації); 5) розгляду мотиваційних листів. У Програмі вступного іспиту з релігієзнавства наведено перелік з 90 питань для підготовки й складання вступного іспиту вступниками (с. 7-9, <https://surl.li/bjekfo>). Також у Програмі вступного іспиту з релігієзнавства наведені критерії оцінювання знань вступників до аспірантури даної ОНП (с. 9, <https://surl.li/bjekfo>). Програми вступних випробувань зі спеціальності «Релігієзнавство» щорічно оновлюються. Ці Програми затверджуються рішенням Вченої ради Факультету суспільно-гуманітарних наук ЗВО та оприлюднюються на офіційному сайті (<https://surl.li/egynid>). У процесі комунікації фокус-групи аспірантів з експертною групою здобувачів О. Алексеєнко, Ю. Кравченко позитивно відгуквалися про специфіку вступної кампанії, зазначали, що її інформаційне забезпечення було на високому рівні. Під час проведення експертною групою зустрічей із фокус-групами здобувачів даної ОНП, випускників ОНП не було виявлено зауважень з їхнього боку щодо вступних випробувань, стосовно питань організації вступної кампанії, правил прийому, їх зрозумілості та доступності.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної

мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Для розвитку ЗВО вельми важливою компонентою є академічна мобільність. У ЗВО Програми академічної мобільності висвітлені на офіційному сайті: і для здобувачів вищої освіти (<https://surl.li/kjviso>), і для науковців (<https://surl.lu/oovbih>) ЗВО. Процедура щодо визнання результатів навчання у ЗВО, які були отримані в інших освітніх закладах здобувачами, регулюється наступними Положеннями: «Положення про організацію освітнього процесу в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка» (с. 45-53, Додаток 1, <https://surl.li/gсахhg>), затверджене Вченою радою (26.09.2024., № 12) та введене у дію наказом (30.09.2024., № 757); «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка» (<https://surl.lu/wпawkk>), затверджене Вченою радою (25.04.2024., № 6) та введене у дію наказом (25.04.2024., № 377); «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та наукового ступеня доктора наук у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка» (с. 11, пункт 3.5, <https://surl.li/lrdncd>), затверджене Вченою радою (21.03.2024., № 2) та введене у дію наказом (21.03.2024., № 254). Означені нормативні документи розміщені на офіційному сайті ЗВО. Ці документи знаходяться у вільному доступі для всіх здобувачів. Ключові правила академічної мобільності в цих Положеннях висвітлено чітко, у зрозумілій та доступній формі. У відомостях самооцінювання ОНП «Релігієзнавство» зазначається, що не було зверненя від здобувачів стосовно перерахування результатів навчання, що отримані на інших освітніх програмах (під час академічної мобільності). Разом з тим, під час комунікації експертної групи з фокус-групами було виявлено, що окремі приклади академічної мобільності аспірантів могли мати місце, але у зв'язку з російською збройною агресією проти України не відбулися. Зі слів Гаранта даної ОНП І.М. Ломачинської, аспіранти Є. Дейнега та О. Донець здобули стипендії від Дебреценського університету у 2023 році. Але через воєнний стан в Україні їм був заборонений виїзд за кордон, тому вони не змогли виїхати на стажування. У цілому, задля розвитку академічної мобільності у ЗВО пропонується спектр різноманітних програм (<https://surl.li/rjuoia>), як для аспірантів, так і для співробітників Університету. Приклади академічної мобільності існують і серед викладацького складу кафедри філософії та релігієзнавства, що забезпечує ОНП. Вони активно беруть участь у заходах міжнародного рівня (конференціях, проєктах) (<https://surl.li/uvaerx>). Зокрема, Гарант даної ОНП І.М. Ломачинська взяла участь у XII-й Міжнародній літній школі ісламознавства «Іслам у світі в епоху глобальних геополітичних потрясінь», що тривала з 28 липня по 2 серпня 2024 року в м. Стамбул (Туреччина).

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Процедура щодо визнання результатів навчання, які отримані здобувачами у неформальній освіті, характеризується в ЗВО чіткістю і зрозумілістю. Процедурні питання регулюються на основі «Положення про організацію освітнього процесу в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка» (<https://surl.li/gсахhg>), що затверджене Вченою радою (26.09.2024., № 12) та введене у дію наказом (30.09.2024., № 757). У Положенні в Додатку 1 «Порядок визнання та перерахування результатів навчання в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка» висвітлюється питання неформальної/інформальної освіти (с. 45-53, <https://surl.li/gсахhg>). Зокрема, у пункті 1.4. Додатку 1 зазначено, що здобувачі мають право на визнання результатів навчання, що здобуті у неформальній (інформальній) освіті в обсязі, що не перевищує 25% від обсягів освітньої програми (с. 46, <https://surl.li/gсахhg>). Інформація для здобувачів щодо можливостей отримання неформальної та інформальної освіти розміщена на офіційному сайті Факультету суспільно-гуманітарних наук (<https://surl.li/pnpuny>). У відомостях самооцінювання даної ОНП зазначено, що не було прикладів визнання результатів навчання, які отримані у неформальній освіті. Разом з тим, зазначається, що окремі елементи неформальної освіти присутні під час самостійної роботи аспірантів: в ОК «Стратегії наукових досліджень» включено відповідний змістовий модуль «ІКТ в сучасних наукових дослідженнях». Дійсно, у процесі комунікації експертної групи з фокус-групами було підтверджено, що змістовий модуль «ІКТ в сучасних наукових дослідженнях» в рамках дисципліни «Стратегії наукових досліджень» прописаний таким чином, що здобувачі мають можливість отримувати відповідні сертифікати для зарахування результатів навчання з цього блоку курсу, отриманих у процесі неформальної освіти (с. 11-13, <https://surl.li/jzizwm>). Також існують інші приклади, які потенційно здатні стати на даній ОНП основою для затвердження практик неформальної освіти. Так, під час комунікацій експертної групи з фокус-групами виявилось, що аспірантка О. Алексеєнко отримала сертифікат з курсу «Цифрові комунікації в глобальному просторі», що наданий ITArts через платформу масових відкритих онлайн-курсів Prometheus (виданий 29.12.2024.). Цікаві ворк-шопи для здобувачів Факультету суспільно-гуманітарних наук модерує аспірантка даної ОНП Ю. Кравченко. Так, 17.02.2026 р. вона модерувала захід, присвячений Революції Гідності: воркшоп за темою «Я представляю націю» (<https://surl.li/ffiact>). А 11.03.2026 р. Ю. Кравченко модерувала воркшоп, присвячений інтерактивній методиці «Філософія для дітей» (Philosophy for Children). Цей підхід спрямований на розвиток критичного мислення, культури аргументованого діалогу та вміння ставити філософські запитання (<https://surl.li/gbsbcd>). Загалом, означені практики (сертифікати, ворк-шопи) можна було б використати при зарахуванні аспірантам окремих компонентів навчальних дисциплін як приклад неформальної освіти.

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

П. 3.1. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивних практик не виявлено. П. 3.2. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивних практик не виявлено. П. 3.3. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивних практик не виявлено. П. 3.4. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. В ОК «Стратегії наукових досліджень» включено змістовий модуль із самостійної роботи «ІКТ в сучасних наукових дослідженнях», що спонукає та мотивує здобувачів опановувати практики неформальної освіти. Означений змістовий модуль прописаний таким чином, що здобувачі мають можливість отримувати відповідні сертифікати для зарахування результатів навчання з цього блоку курсу, отриманих у процесі неформальної/інформальної освіти (с. 11-13, <https://surl.li/jzizwm>).

Недоліки

П. 3.3. У відомостях самооцінювання зазначено, що не було звернень від здобувачів стосовно перезарахування результатів навчання, що отримані на інших освітніх програмах під час академічної мобільності.

Рекомендації

П. 3.3. Експертна група, зважаючи на високі можливості ЗВО стосовно сприяння академічній мобільності аспірантів, рекомендує сприяти підвищенню рівня міжнародної академічної мобільності здобувачів шляхом їхньої участі у різноманітних програмах/проєктах/грантах.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Організація освітнього процесу на ОНП здійснюється українською мовою відповідно до законодавства, Статуту ЗВО (<https://cutt.ly/gwVqFbEi>) та Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/yeOizcBf>). Навчання базується на студентоцентрованому підході та принципах академічної свободи. Використовується платформа Moodle та інші електронні ресурси “Цифрового кампусу” (<https://digital.kubg.edu.ua/>). Всі ОК мають електронні навчальні компоненти (ЕНК), наповнені теоретичними та практико-орієнтованими матеріалами, що було продемонстровано ЕГ під час експетизи. Методи навчання (дискусії, інтерактивні, проблемно-пошукові) обирають викладачі самостійно, керуючись міркуваннями доцільності, що було підтверджено на фокус-групах. Використання інтерактивних методів навчання підтверджено опитуванням здобувачів 2025 р. (<https://tinyurl.com/mpch8ej3>). Формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується через вільний вибір дисциплін відповідно до наукових інтересів, теми наукової роботи, академічну мобільність, можливість визнання результатів неформальної освіти. ЗВО регулярно проводить анонімні опитування здобувачів щодо якості викладання, на основі чого формується рейтинг викладачів очима студентів (https://rg.kubg.edu.ua/registry/teacher_students_rating). ЗВО забезпечує дотримання принципів академічної свободи учасників освітнього процесу. На зустрічах з керівництвом ЗВО та НПП ЕГ отримала підтвердження, що НПП вільно обирають методи і засоби навчання, навчальні матеріали і форми проведення занять. Здобувачі мають право обирати вибіркові дисципліни не тільки з вибіркової частини ОНП, а й із загального каталогу курсів, вільно висловлювати свої погляди в процесі навчання, оскаржувати, за потреби, результати оцінювання, брати участь в науковій діяльності Університету, публікувати результати власних досліджень, зокрема у фаховому виданні ЗВО “Схід”.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

ЗВО надає усім учасникам освітнього процесу повну та чітку інформацію щодо цілей, змісту та ПРН, а також порядку і критеріїв оцінювання в межах кожного ОК. Кожен ОК має робочу програму, яка оприлюднена на сайті університету відповідно до методичних рекомендацій з розроблення робочих програм (<https://bit.ly/3PvBvnl>). Робочі програми містять визначені цілі, зміст, очікувані ПРН, види навчальних занять, процедури та критерії

оцінювання знань здобувачів, рекомендовану літературу. Всі робочі програми ОК знаходяться у відкритому доступі для здобувачів на сайті ЗВО у розділі “Аспірантам” (<https://bit.ly/414oRI7>). ЕГ під час фокус-груп отримала підтвердження, що на першому занятті викладачі детально роз’яснюють здобувачам цілі, форми контролю та критерії оцінювання. ЕГ встановила, що персонал ЗВО забезпечує актуальність інформаційного наповнення, зокрема шляхом регулярного оновлення навчально-методичних матеріалів ОНП та підтримки офіційного сайту в належному стані, а також через постійний збір і аналіз відгуків здобувачів щодо якості та доступності навчальної інформації, результати яких розглядаються на кафедрах і використовуються для вдосконалення навчально-методичного забезпечення.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ЕГ встановила, що ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети ОНП, що підтверджено документами ЗВО та зустрічами з учасниками освітнього процесу. Так, ОНП 2022 р. передбачає впродовж перших 6 семестрів поєднання освітньої і наукової складових, а 2 останні семестри відведено суто на завершення виконання наукової складової. У ОНП 2025 р., яка є правонаступницею ОНП 2022 р., для цього передбачено 5 та 3 семестри відповідно. Як засвідчено у ВСО, поєднання навчання і досліджень в межах ОНП забезпечується на трьох рівнях: організаційному, інформаційно-методичному, інформаційному. Аспіранти залучені до виконання наукової теми факультету суспільно-гуманітарних наук “Гуманітарна безпека України в контексті системних і позасистемних викликів сучасності” (<https://tinyurl.com/yeh795kk>). Здобувачі на ОНП поєднують навчання з практичною апробацією знань через участь у наукових конференціях і підготовку тез (<https://tinyurl.com/mr2w4r8f>). Здобувачі користуються можливістю публікації статей у фаховому журналі “Схід” (<https://skhid.kubg.edu.ua/>). Так, в цьому журналі опублікували статті аспіранти ОНП Дейнега Є., Донець О., Харченко В., Алексеєнко О., Кравець М. Здобувачі мають відкритий доступ до найновіших досліджень через вільний доступ до міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science, EBSCO та ін.), а також електронні бібліотеки (<https://bit.ly/4s7tdJq>). В ЗВО діє Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://bit.ly/4v6CZhD>), метою котрого є створення сприятливих умов для науково-дослідної роботи та інноваційної діяльності зокрема аспірантів, об’єднання їхніх зусиль для вирішення актуальних проблем сучасної науки. Під час фокус-груп зі стейкхолдерами ЕГ з’ясувала, що аспіранти мають можливість опанування додаткових практичних навичок наукової роботи у Нац.бібліотеці України ім. Вернадського, хоча базою дослідницької практики, відповідно до робочої програми, є кафедра, на якій працює науковий керівник, або випускова кафедра (<https://bit.ly/4tHcl8j>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

В ході експертизи ЕГ, на основі зустрічей з академічним персоналом і аспірантами та аналізу документів ОНП, з’ясувала, що НПП щорічно перед початком навчального року переглядають робочі програми ОК, за потреби оновлюють їх зміст, перелік літератури, завдання для самост. роботи на основі власних досліджень, публікацій, стажувань, та практичних запитів галузі. Так, результати наукового стажування проф. Ломачинської І.М. у 2024 р. були використані при розробці ОК “Науково-дослідна інфраструктура в галузі” (<https://bit.ly/4do6AwI>) та для вдосконалення ОК “Актуальні проблеми гуманітарного знання” (<https://bit.ly/4tfDRia>), а на основі її стажування у 2022 р. підготовлено вибіркові компоненти «Соціологія релігії», «Релігія і політика», «Релігія і економіка», «Релігія і мистецтво». Підвищення кваліфікації проф. Стадника М.М. (2024) допомогло оновленню вибірових ОК “Новітні релігійні рухи” та Науковий семінар «Церква як регулятор соціальних конфліктів». Стажування проф. Филипович Л.О. (2024) допомогло уточнити змістовне наповнення ОК “Базові концепції філософії релігії”. При цьому зміни та уточнення до РПНД затверджуються на засіданнях кафедр, а контроль за обґрунтованістю та змістовністю оновлень здійснює гарант ОНП та члени групи забезпечення.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Під час проведення експертизи ЕГ пересвідчилася, що міжнародна діяльність ЗВО є важливою складовою, і керівництво та академічний персонал дбають про поглиблення міжнародного співробітництва. Обов’язковим компонентом ОНП є модуль «Інтернаціоналізація науки», в ході вивчення котрого здобувачі знайомляться із європейськими тенденціями розвитку вищої освіти і науки, опановують навички розробки грантових заявок, підготовки публікацій до міжнародних видань. ЗВО забезпечує здобувачам та ОНП вільний доступ до наукометричних баз Scopus і Web of Science. Головними завданнями міжнародної діяльності ЗВО є розширення академічної мобільності та інтернаціоналізація наукових досліджень. Інформацію про міжнародну співпрацю, навчання та стажування, програми акад. мобільності тощо представлено на сторінці “Міжнародна діяльність” на субдомени факультету (<https://bit.ly/4do8RrK>). До партнерських закладів ЗВО належать Сетон Хол ун-т, ун-т ім. А.Мічкєвича, ун-т М.Коперніка, Столичний ун-т Осло, Королівський ун-т Белфаста, Просвітницький фонд «Медресе Сінан-паша». Право на академічну мобільність учасників освітнього процесу забезпечується відповідним положенням (<https://cutt.ly/veWdl3xg>). За період реалізації ОНП цим правом скористувалися Ломачинська І.М. та

Мартич Р.В. (міжнар. молодіжна літня школа ісламознавства, Туреччина, 2024); Ломачинська І.М. («The power of social media in the professional development of university representatives...» <https://tinyurl.com/mtw7ex47>); Стадник М.М (Міжнародний симпозиум, Туреччина, 2021). Участь аспірантів у програмах академічної мобільності стала обмеженою через обставини воєнного часу, які обмежують можливість виїзду чоловіків закордон.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

П. 4.1. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивних практик не виявлено. П. 4.2. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивних практик не виявлено. П. 4.3. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивних практик не виявлено. П. 4.4. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивних практик не виявлено. П. 4.5. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивною практикою є розвиток інтернаціоналізації через укладені міжнародні угоди, вільний доступ до міжнародних наукометричних баз, зокрема Scopus і Web of Science.

Недоліки

Фактична участь здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності наразі є обмеженою, що обумовлено переважно умовами воєнного часу.

Рекомендації

ЕГ рекомендує ЗВО: активізувати інформування та організаційну підтримку здобувачів щодо програм академічної мобільності, що може дати перші вимірювані результати протягом 2027/2028 н. р.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

З метою об'єктивної перевірки досягнення ПРН в ЗВО застосовуються різні форми і методи контролю: усний контроль (індивідуальне, фронтальне опитування, співбесіда, презентація, виступ), письмовий та комбінований (тестування; виконання індивідуальних завдань, творчої роботи, аналітичного дослідження для перевірки сформованості інтегральної компетентності), комп'ютерний контроль, до якого входить тестове опитування, а також самоконтроль. Основні види контролю: проміжний (на всіх видах аудиторних занять та під час виконання самостійної роботи) та підсумковий (іспит чи залік; з практики - звітування). Положення про орг.освіт.процесу встановлює єдину уніфіковану систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів під час проміжного контролю (<https://cutt.ly/yeOizcVf>). Форми проміжного контролю визначаються викладачем самостійно і чітко прописуються в робочій програмі навчальної дисципліни. Об'єктивності оцінювання сприяє те, що результати проміжного контролю обов'язково враховуються при формуванні підсумкової оцінки, а здобувачі, які не підтвердили опанування матеріалу на мінімальному рівні, можуть бути не допущені до підсумкового контролю. ЕГ підтверджує, що усі форми контролю та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів є чіткими і прозорими: студентів ознайомлюють зі структурою курсу, формами контролю, критеріями оцінювання на першому занятті. У робочих програмах ОК обов'язково викладено систему та критерії оцінювання, де деталізовано форми контролю, порядок виставлення балів і критерії оцінювання, в тому числі завдань для самостійної роботи. Методологія оцінювання в закладі має багаторівневий характер, що дозволяє всебічно перевірити досягнення ПРН. ОНП також передбачає атестацію, яка здійснюється разовою спецрадою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації, що відповідає п.4 ст.6 ЗУ «Про вищу освіту». Для забезпечення точності результатів використовується комбінована система, що поєднує 100-бальну шкалу, 7-бальну оцінку та шкалу ЄКТС. Інформація про форми контрольних заходів і критерії оцінювання доводиться до відома здобувачів через графік освітнього процесу та робочі програми дисциплін (<https://bit.ly/4bNuVMA>). Відповідно до результатів опитування здобувачів 2023-2025

р., 100% аспірантів зазначають, що оцінювання з усіх дисциплін є прозорим (2023: <https://tinyurl.com/5b5rs46y>, 2024: <https://tinyurl.com/5n7nvvuh>, 2025: <https://tinyurl.com/mpch8ej3>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

ЕГ підтверджує, що форма атестації здобувачів за ОНП повністю відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 031 Релігієзнавство для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та відбувається у формі публічного захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії, що відповідає п.3 ст.6 Закону України «Про вищу освіту» та Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, затвердженого Постановою КМ України від 26.03.2016 №261 (у редакції постанови КМ України від 19.05.2023 №502). Вимоги до дисертації передбачають, що вона є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання складної спеціалізованої задачі та практичної проблеми у царині гуманітарних наук або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені не менше ніж у трьох наукових публікаціях, які розкривають основний зміст дисертації. Обсяг основного тексту дисертації має бути в межах 6,5-9 авт. аркушів. Текст дисертації має відповідати принципам академічної доброчесності і обов'язково перевіряється на плагіат. Дисертація публікується на сайті ЗВО в розділі «Разові спеціалізовані вчені ради» (<https://surl.lt/wpydox>) та в репозиторії (<https://tinyurl.com/5yuk5aah>).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів в ЗВО регламентована такими документами: Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/yeOізсVf>), Положенням про організацію та проведення практики здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (<https://surl.li/aqlzsq>), а також робочими програмами навчальних дисциплін. Зазначені документи доступні для всіх учасників освітнього процесу у Реєстрі нормативної бази ЗВО (<https://bit.ly/4bMy5yT>) та в рубриці «Аспірантам» (<https://surl.cc/qmeika>). Робочі програми ОК передбачають проведення поточного та підсумкового контролю, а також критерії та шкалу оцінювання. Об'єктивність і неупередженість екзаменаторів забезпечуються передусім письмовою формою проведення екзамен.роботи та тестовими електронними завданнями. В окремих випадках можлива усна чи комбінована форма проведення контр.заходів. У певних випадках, коли проведення письмового контролю неможливо, екзамен в усній формі проводиться за присутності комісії з 2-3 викладачів, з котрих щонайменше 1 не брав участі у викладанні даного ОК тим, хто складає іспит. Адміністрація щороку контролює об'єктивність екзаменаторів під час проведення контрольних заходів через анкетування здобувачів. Результати таких анкетувань показують найвищий рівень задоволеності формами проведення контролю та критеріями оцінювання. Порядок повторного проходження контрольних заходів (ліквідації академічної заборгованості) аспірантами регулюється п.4.4.3 Положення про орг.осв.процесу. Здобувачі, які сумарно за результатами проміжного та підсумкового контролю набрали менше 35 балів, мають пройти повторний курс з відповідної навчальної дисципліни. Здобувачі, які сумарно набрали від 35 до 59 балів, мають право на перескладання екзамену або окремих завдань проміжного контролю за рішенням викладача. Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів регулюється п.4.4.4 Положення про орг.осв. процесу. Здобувач, який вважає, що його роботу оцінено упереджено, не пізніше наступного робочого дня від оголошення оцінки може подати апеляцію на ім'я декана факультету. У такому випадку створюється апеляційна комісія, засідання котрої відбувається наступного робочого дня після отримання заяви. Підсумкова оцінка, виставлена комісією, є остаточною і апеляції не підлягає. Додаткове опитування здобувача не проводиться. Жодної апеляції з боку здобувачів за результатами контрольних заходів не зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ЕГ констатує, що політика і процедури дотримання академічної доброчесності у ЗВО регламентуються низкою нормативних документів, зокрема Кодексом корпоративної культури (<https://cutt.ly/awVqGYkv>, п.3-5, 4.9), Положенням про академічну доброчесність (<https://cutt.ly/ReWdQAzT>), Порядком встановлення фактів порушення академічної доброчесності (<https://bit.ly/4vhT177>), а також Політикою використання штучного інтелекту (<https://bit.ly/4se5EPh>), відповідно до котрої, використання ШІ в наукових дослідженнях має бути належним чином атрибутоване. Здобувачі та НПП підписують декларацію про академічну доброчесність, що було підтверджено під час проведення фокус-груп. У Науковому товаристві студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених діє Школа

академічної доброчесності, яка популяризує відповідні принципи (<https://tinyurl.com/4ky98fb2>). Для виявлення порушень академічної доброчесності в ЗВО використовуються спеціалізовані програмні засоби, зокрема сервіси Identific та Strike Plagiarism, відносно яких ЗВО укладено договори з ТОВ «Антиплагіат». За результатами аналізу система формує звіти про виявлення текстових збігів, які передаються на кафедру для розгляду. Завідувач кафедри формує експертну групу (не менше 3 осіб, з яких мінімум 2 доктори наук), які здійснюють експертну оцінку та готують висновок про дотримання здобувачем академічної доброчесності. У разі виявлення порушення повідомляють наук.керівника, декана факультету, проректора з наук.роботи, а дисертація не рекомендується до захисту (<https://bit.ly/4vhTl77> п.2.3). Аналогічна процедура застосовується і до інших наукових праць здобувачів та НПП. Перевірка наукових робіт на предмет наявності плагіату через програмні засоби є безоплатною для авторів, включно із повторною перевіркою у разі потреби. Всі дисертації оприлюднюються у вільному доступі в підрозділі “Спеціалізовані вчені ради” на сайті ЗВО (<https://surl.lt/wpydox>) та в репозиторії (<https://tinyurl.com/5ууk5aah>). Під час зустрічі із здобувачами ЕГ виявила, що роз’яснення щодо академічної доброчесності проводяться ще на етапі вступу; здобувачі підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності на добровільних засадах. Порядок встановлення фактів порушення акад.доброчесності передбачає можливість скасування рішення разової спец.вч.ради, що детально прописано у нормативному Положенні (розд.3-4: <https://bit.ly/4vhTl77>). Крім того, Положення про акад. доброчесність передбачає низку санкцій за порушення акад. доброчесності, від попередження до позбавлення наукового ступеня або вченого звання (<https://cutt.ly/ReWdQAZT> п.5.3). Порушень академічної доброчесності на НПП наразі не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

П. 5.1. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивних практик не виявлено. П. 5.2. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивних практик не виявлено. П. 5.3. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивних практик не виявлено. П. 5.4. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивною практикою є повна безоплатність для здобувачів та НПП використання системи перевірки текстів на плагіат.

Недоліки

Не виявлено.

Рекомендації

Відсутні.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

На підставі аналізу нормативних документів та на підставі комунікацій з фокус-групами, підтверджено, що освітні компоненти ОНП забезпечуються висококваліфікованими НПП. Цим обумовлюється досягнення визначеної ОНП мети та ПРН. У структурі ОНП (<https://surl.li/zeitpb>; <https://surl.li/rbdukg>) включено вісім ОК. На ОНП викладання ОК1 забезпечують 1 д.філос.н., проф. та 1 д.пед.н., проф. (О.В. Горбань, Л.Л. Хоружа). Викладання ОК2 забезпечують 1 д.філос.н., проф.; 1 д.юрид.н., проф. та 1 д.пед.н., проф. (І.М. Ломачинська, Г.П. Цимбал, Н.В. Морзе). Викладання ОК3 забезпечують 1 д.філол.н., проф. та 1 к.філол.н., доц. (О.А. Стишов, В.В. Якуба). Викладання ОК4 забезпечують 1 д.псих.н., проф. та 2 д.пед.н., проф. (О.А. Столярчук, М.В. Братко, В.В. Желанова). Викладання ОК5 забезпечують 2 д.філос.н., проф. (І.М. Ломачинська, Я.І. Пасько). Викладання ОК6 забезпечує 1 д.філос.н., проф. (І.М. Ломачинська). ОК7 та ОК8 – це науково-дослідна та викладацька практики. Окрім того, до викладання вибіркових дисциплін на даній ОНП також залучено висококваліфікованих НПП. Так, викладання ВК3 забезпечує д.філос.н., проф. М.М. Стадник, викладання ВК4 забезпечує д.філос.н., проф. Л.О. Филипович, викладання ВК5 забезпечує д.філос.н., проф. І.М. Ломачинська. Загалом, увесь викладацький склад наведених ОК має необхідний перелік

досягнень у відповідності до п. 36-38 Ліцензійних умов, усі НПП відповідають достатнім вимогам задля ефективної реалізації даної ОНП. Наприклад, д.пед.н., проф. Л.Л. Хоружа, яка долучена до викладання ОК1 «Філософія і методологія наукової діяльності: Наукова етика», має відповідні публікації, зокрема, у Scopus, які корелюють з тематикою даної ОК (<https://surl.li/yqgxm0>). ОК2 «Стратегії наукових досліджень», разом із д.філос.н., проф. І.М. Ломачинською, забезпечують д.юрид.н., проф. Г.П. Цимбал («Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності») та д.пед.н., проф. Н.В. Морзе («КТГ в сучасних наукових дослідженнях»). У НПП Г.П. Цимбал (<https://surl.li/modsib>) та Н.В. Морзе (<https://surl.li/bpvhvb>) є відповідні публікації, що корелюють з тематикою цієї ОК, в т.ч. у Scopus та WoS. ОК3 «Наукова комунікація іноземною мовою» забезпечує к.філол.н., доц. В.В. Якуба, яка має відповідні публікації, що співвідносяться з даною ОК (<https://surl.li/ncwvmb>). ОК3 «Наукова комунікація українською мовою» забезпечує д.філол.н., проф. О.А. Стишов, який має відповідні публікації, що корелюють з даною ОК (<https://surl.li/twejwc>), в т.ч. у базі Scopus. Викладання ОК4 «Педагогіка і психологія вищої школи» забезпечують д.псих.н., проф. О.А. Столярчук («Психологія вищої школи»; <https://surl.li/tqyprnq>), д.пед.н., проф. М.В. Братко («Технології викладання у вищій школі»; <https://surl.li/kmcjwi>), д.пед.н., проф. В.В. Желанова («Психологія вищої школи»; <https://surl.lu/ltuyth>), які мають відповідні публікації, що співвідносяться з даною ОК. Загалом на даній ОНП достатньо високий рівень висококваліфікованих НПП, що забезпечують викладання на фаховому рівні.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Конкурсний відбір НПП у ЗВО нормативно відрегульований «Положенням про конкурс на заміщення вакантних посад наукових і науково-педагогічних працівників кафедр і наукових підрозділів університету» (<https://surl.li/pvrvwjs>), яке затверджене Вченою радою (28.08.2025., № 7), введене у дію наказом (28.08.2025., № 488). Означене Положення розроблено у відповідності із законодавчою базою України. У Положенні чітко регламентовано усі етапи процесу заміщення вакантних посад. Згідно пункту 2 розділу II Положення, проведення конкурсу базується на принципах справедливості, законності, прозорості, відкритості, рівності умов для всіх його учасників (с. 2, <https://surl.li/pvrvwjs>). Оголошення стосовно проведення конкурсів на заміщення вакантних посад НПП оприлюднюються на офіційному сайті ЗВО (с. 3, пункт 2, розділ III, <https://surl.li/pvrvwjs>). У Положенні зазначається, що з метою організації та проведення конкурсу у ЗВО на заміщення вакантних посад НПП утворюється Конкурсна комісія (с. 3, пункт 1, розділ IV, <https://surl.li/pvrvwjs>). У розділі IV Положення прописано детально повноваження Конкурсної комісії. У розділі V Положення наводиться ряд кваліфікаційних вимог до претендентів на відповідні посади (с. 3-4, <https://surl.li/pvrvwjs>). Зокрема, у пункті 2 розділу V зазначається, що претендентам на посади завідувачів кафедр (або керівників наукових підрозділів) слід подавати перспективну програму діяльності терміном на п'ять років (с. 4, <https://surl.li/pvrvwjs>). Означені вимоги для НПП здатні сприяти забезпеченню їхнього професіоналізму. Під час комунікації експертної групи з фокус-групою студентського самоврядування було підтверджено Анастасією Котелевець та Лаймою Даукшас, що на конкурсний відбір НПП також впливають результати опитування «Викладач очима студентів» (<https://surl.lu/jvhkiq>). Наведені у Положенні вимоги призводять у ЗВО до відбору висококваліфікованих НПП. У цілому, вимоги, які визначені у Положенні щодо відбору претендентів на заміщення вакантних посад НПП, є зрозумілими та доволі чіткими. А процедури конкурсного відбору характеризуються чіткістю, прозорістю, недискримінаційністю.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

У ЗВО на даній ОНП відбувається активне залучення професіоналів-практиків, роботодавців як на етапі організації освітнього процесу, так і на етапі його реалізації. На Факультеті суспільно-гуманітарних наук функціонує Рада роботодавців, яку очолює д.філос.н., проф. О.Н. Саган (<https://surl.li/ahasrz>). Важливо для даної ОНП, що до загальнофакультетської Ради роботодавців входить А.В. Юраш – Надзвичайний і Повноважний Посол України у Ватикані. Роботодавця д.філос.н., проф. Л.О. Филипович включено до складу Робочої групи оновленої ОНП від 2025 р. (с. 5, <https://surl.li/rbdukg>). Професіонали-практики залучаються з метою проведення зустрічей зі здобувачами ОНП. Зустрічі професіоналів-практиків зі здобувачами спрямовані насамперед на формування поглибленого розуміння релігійно-філософських процесів сучасного буття. Під час спілкування здобувачів з експертною групою було підтверджено інформацію про зустрічі з професіоналами-практиками, аспірантам дуже цікаві такі заходи. Представники роботодавців, професіонали-практики залучаються в ЗВО до проведення гостьових лекцій (<https://surl.li/ifjwjj>). Наприклад, 23.03.2026 р. на Факультеті відбулася гостьова лекція капелана, громадського діяча, о. Андрія Зелінського «Роль капелана у формуванні стійкості воїна» (<https://surl.li/rubrwj>); 27.02.2026 р. відбулася гостьова лекція Голови моніторингової групи ГО «Кримський інститут стратегічних досліджень» Дениса Яшного «Кримськотатарська спадщина в окупації: зберегти і не забути» (<https://surl.li/hhpgla>); 18.11.2025 р. відбулася гостьова лекція Марека Пшигоди, співробітника Інституту східноєвропейських досліджень Філософського факультету Карлового університету (Прага, Чеська Республіка) «Чеське суспільство та повномасштабна війна в Україні» (<https://surl.li/soaagt>); 20.10.2025 р. відбулася гостьова лекція О.Н. Сагана, д.філос.н., проф., завідувача відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Григорія Сковороди НАН України «Державно-церковні відносини в сучасній Україні: проблемні питання» <https://surl.li/sdprca>) та ін. Під час проведення круглих столів, різноманітних конференцій роботодавці спільно з НПП обговорюють важливі питання щодо змін ОНП. Про це вони зазначили під час зустрічі з експертною групою. На сайті Факультету суспільно-гуманітарних наук розміщено пропозиції щодо змін ОНП, графіки етапів обговорення змін та затвердження ОНП (<https://surl.li/tlqtffu>).

наведено перелік побажань та пропозицій стейкхолдерів (О.Н. Саган, В.Д. Бондаренко, М.І. Бойченко, Л.О. Филипович, А.Д. Аванесян) та інформацію щодо їхнього врахування в ОНП «Релігієзнавство» (<https://surl.li/npswfd>). Роботодавці під час комунікацій з експертною групою зазначали, що їхні пропозиції у ЗВО, які надані щодо ОНП, враховуються.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

У ЗВО сприяють професійному розвитку НПП, надаючи допомогу щодо забезпечення різноманітних форм підвищення кваліфікації: зовнішніх і внутрішніх. Цей процес відрегульовано «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Київського столичного університету імені Бориса Грінченка» (затверджене Вченою радою 21.03.2024., № 2, введене в дію наказом 21.03.2024., №254; <https://surl.li/ymjchw>). У ЗВО на високому рівні розвинута система мотивації викладачів до їхнього професійного зростання. Цьому сприяє Навчально-науковий центр розвитку персоналу та лідерства (<https://surl.lu/dzkvyn>). У ході комунікації експертної групи з фокус-групами було виявлено, що в ЗВО діє накопичувальна система балів у підвищенні кваліфікації НПП. Показники підвищення кваліфікації кожного викладача чітко фіксуються: І.М. Ломачинська (<https://surl.li/piddy>), О.В. Горбань (<https://surl.li/ngoxlq>), О.С. Александрова (<https://surl.li/zvtsku>), Я.І. Пасько (<https://surl.li/crfiq>) та ін. Наприклад, гарант ОНП І.М. Ломачинська сертифікувала електронний навчальний курс «Історія релігій» та отримала 110 балів у системі підвищення кваліфікації згідно наказу «Про результати сертифікації електронних навчальних курсів у квітні 2025 року» від 01.05.2025 р., № 284 (<https://surl.li/iugjxd>). Згідно цього ж наказу, 110 балів у системі підвищення кваліфікації отримали НПП кафедри філософії та релігієзнавства О.В. Горбань, М.М. Стадник, Р.В. Мартич. У ЗВО щорічно відбувається рейтингування діяльності НПП «Лідер року» (<https://surl.li/dbxxja>). На сайті Факультету суспільно-гуманітарних наук розміщено анкети опитувань для студентів та випускників (<https://surl.li/ssueb>). Слід позитивно відмітити розгалужену різномірну систему мотивації та стимулювання НПП у ЗВО, що було підтверджено і НПП, і представниками адміністративного персоналу під час зустрічей з експертною групою: - щомісячні премії за місця у рейтингу кожному НПП (було від 5 % до 50 % від посадового окладу; рішенням Вченої ради ЗВО від 26.03.2026 р. нижній поріг, зі слів проректора Н.М. Вінникової, підвищено до 15 %); - гарантам освітніх програм надаються щомісячні доплати (від 30 % до 50 % посадового окладу, в залежності від їхнього місця в рейтингу), також їм зменшується навантаження на 100 год. (від загального навантаження); - надаються доплати НПП за викладання англійських дисциплін (10 % від посадового окладу); - преміювання НПП за публікації у виданнях Scopus та WoS (<https://surl.lu/hfeobi>); - система наставництва (тьютора) для нових НПП: у ЗВО надається досвідченим викладачам 25 год., щоб ввести викладача-початківця в процес викладання (с. 3, пункт 3.6., розділ 3, <https://surl.li/uogmoj>); - години за наукове керівництво аспірантами входять в аудиторне (а не загальне) навантаження НПП; - створено гнучку накопичувальну систему внутрішнього підвищення кваліфікації для НПП як через опанування ними нових освітніх модулів, так і через сертифікацію навчальних дисциплін викладачами.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

П. 6.1. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивних практик не виявлено. П. 6.2. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивних практик не виявлено. П. 6.3. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивних практик не виявлено. П. 6.4. Слід позитивно відмітити розгалужену різномірну систему мотивації та стимулювання НПП у ЗВО, що було підтверджено і викладачами, і представниками адміністративного персоналу під час зустрічей з експертною групою: - щомісячні премії за місця у рейтингу кожному НПП (було від 5 % до 50 % від посадового окладу; рішенням Вченої ради ЗВО від 26.03.2026 р. нижній відсотковий поріг підвищено до 15 %); - гарантам освітніх програм надаються щомісячні доплати (від 30 % до 50 % посадового окладу, в залежності від їхнього місця в рейтингу), також їм зменшується навантаження на 100 год. (від загального навантаження); - доплати НПП за викладання англійських дисциплін (10 % від посадового окладу); - преміювання НПП за публікації у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus та WoS; - система наставництва (тьютора) для нових НПП: у ЗВО надається досвідченим викладачам 25 год., щоб ввести викладача-початківця в процес викладання; - години за наукове керівництво аспірантами входять в аудиторне (а не загальне) навантаження НПП; - створено гнучку накопичувальну систему внутрішнього підвищення кваліфікації для НПП як через опанування ними нових освітніх модулів, так і через сертифікацію навчальних дисциплін викладачами.

Недоліки

Недоліків не виявлено.

Рекомендації

Рекомендації відсутні.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Навчально-методичне забезпечення, фінансові та матеріально-технічні ресурси освітньо-наукової програми зі спеціальності 031 «Релігієзнавство» у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка повною мірою забезпечують досягнення визначеної мети та ПРН. Відповідно до Стратегії розвитку ЗВО на 2023–2027 рр., (п. 10) (<https://cutt.ly/gwm2Iubp>) університет здійснює системне планування фінансових потреб, що дозволяє підтримувати сучасну інфраструктуру, необхідну для підготовки дослідників із високим аналітичним та організаторським потенціалом. Наявність достатньої кількості спеціалізованих аудиторій, центрів компетентностей та комп'ютерних класів із відповідним програмним забезпеченням безпосередньо сприяє реалізації РН4 та РН5 щодо використання цифрових технологій та статистичних методів аналізу даних. Варто відзначити, що навчально-методичне забезпечення, представлене РПНД, РПП, розроблені електронні навчальні курси, характеризується змістовою насиченістю та регулярним оновленням, що було продемонстровано в ході огляду МТБ. Для кожного з ОК забезпечено наявність обладнання, яке дозволяє досягти визначених РН (таб.1 відомостей СО). Інформаційне забезпечення програми, зокрема безоплатний доступ до провідних міжнародних наукометричних баз Scopus, Web of Science та ресурсів SpringerLink, створює умови для проведення досліджень на рівні останніх світових досягнень (РН1) та оприлюднення результатів у міжнародних виданнях (РН7). Навчально-методичний складник, представлений у системі дистанційного навчання Moodle через апробовані електронні навчальні курси, робочі програми та методичні рекомендації, дозволяє здобувачам ефективно опановувати методологію релігієзнавства (РН3) та готуватися до викладацької практики (РН8). Розвинена соціальна інфраструктура, що включає медичний пункт, зони відпочинку та цифрові сервіси бібліотеки, формує сприятливе середовище для успішної професійної самореалізації та виконання наукових проєктів згідно з місією Університету. Таким чином, синергія матеріальної бази, фахового методичного супроводу та стабільного фінансування створює всі необхідні умови для формування цілісного знання, розв'язання комплексних проблем у сфері релігієзнавства та досягнення ПРН 1–12.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Особлива увага приділяється науково-інформаційному супроводу: здобувачі та НПП мають можливість безкоштовно користуватися всіма інформаційними ресурсами бібліотеки (<https://library.kubg.edu.ua/>), включаючи традиційні ресурси (<https://cutt.ly/leYkT7VW>), електронний каталог (<https://cutt.ly/KeYkIWvW>), інституційний репозиторій (<https://cutt.ly/9eYkIFvh>), ресурси відкритого доступу (<https://cutt.ly/yeYkINAM>), цифрові бібліотеки (<https://cutt.ly/oeYkOijZ>), періодику (<https://cutt.ly/leYkOk7z>), наукові видання ЗВО (<https://surl.li/qbqety>) та інші джерела. Доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів (<https://digital.kubg.edu.ua>) для всіх учасників освітнього процесу за ОНП є вільним і безкоштовним. У НПП та здобувачів є вільний доступ до світових наукометричних платформ Web of Science та Scopus (<https://tinyurl.com/kubg-sci-base>). ЗВО активно підтримує академічну доброчесність, надаючи можливість безкоштовно перевірити науковий текст чи кваліфікаційну роботу на плагіат за допомогою програм Identific та «StrikePlagiarism» (<https://cutt.ly/OeYkPlkO>). Для проведення онлайн-зустрічей учасники освітнього процесу використовують корпоративні акаунти Google Meet, а завдяки розширеним ліцензіям на ПЗ Zoom викладачі мають змогу активувати персональні ліцензії для розширеного функціоналу. Здобувачі також мають право на публікацію своїх статей у наукових виданнях ЗВО, зокрема у фаховому журналі з релігієзнавства — «Схід» (<http://skhid.kubg.edu.ua>). Таким чином, університет повністю забезпечує доступ викладачів і здобувачів до відповідної інфраструктури та ресурсів, необхідних для якісного навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми відповідно до законодавства.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище КСУБГ системно забезпечує задоволення потреб та інтересів здобувачів освітньо-наукової програми (ОНП), а також є безпечним для їхнього життя, фізичного та ментального здоров'я. Для виявлення запитів учасників освітнього процесу в університеті впроваджено дієві механізми зворотного зв'язку, що включають регулярні зустрічі з аспірантами, консультації з представниками Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та безпосередню участь виборного представника здобувачів у роботі Вченої ради Університету. Викладання дисциплін підкріплене сучасною матеріально-технічною базою: аудиторії оснащені мультимедійними комплексами (проекторами, комп'ютерами, смарт-дошками), фліпчартами, модульними меблями та стабільним доступом до мережі Інтернет. Центральним елементом інформаційного середовища є ІТ-інфраструктура «Цифровий кампус» (<https://digital.kubg.edu.ua>), що структурує сервіси за функціональними розділами («Цифрова освіта», «Цифрова наука» тощо) та забезпечує швидкий доступ до системи електронного навчання Moodle, Wiki-порталу, інституційного репозиторію та системи Е-портфоліо. Питання безпеки та охорони здоров'я є пріоритетними, про що свідчить функціонування системи охорони праці та безпеки життєдіяльності (<https://cutt.ly/jeWdJLoD>; <https://cutt.ly/6eWdKx1W>), наявність систем відеоспостереження, контрольно-пропускного режиму та протипожежного захисту. Університет забезпечує надійний алгоритм дій під час повітряної тривоги (<https://cutt.ly/keWdL8Xs>) та наявність облаштованих укриттів у навчальних корпусах. Особлива увага приділяється ментальному благополуччю здобувачів через діяльність соціально-психологічної служби та роботу сервісу «Допомога психолога онлайн» (<https://cutt.ly/8wm2DTqZ>), що в комплексі формує захищений та сприятливий простір для якісного навчання, викладацької та наукової діяльності.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

КСУБГ забезпечує комплексну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою, а також опікується їхнім фізичним та ментальним здоров'ям. В Університеті діє низка нормативних документів, що регулюють ці процеси, зокрема Положення про підготовку здобувачів ступеня доктора філософії, правила призначення стипендій та порядок надання матеріальної допомоги (<https://cutt.ly/nwVqSChc>). Здобувачі мають постійний доступ до консультацій із науковими керівниками, гарантом ОНП, завідувачами кафедр та аспірантури, використовуючи для комунікації корпоративну електронну пошту та єдине електронне середовище Університету. Оперативне інформування аспірантів здійснюється через спеціалізований розділ на сайті «Аспірантам» (<https://kubg.edu.ua/informatsiya/aspirantam-idoktorantam/oholoshennia.html>), де системно надаються дані про конференції, проекти, закордонні стажування та конкурси. Наукова бібліотека надає широкий спектр сервісних послуг, від тематичного підбору літератури та пошуку у базах Scopus і Web of Science до перевірки робіт на плагіат. Соціальна підтримка реалізується через вчасні стипендіальні виплати та можливість отримання матеріальної допомоги, а підтримка ментального здоров'я забезпечується згідно з Положенням про соціально-психологічну службу (<https://tinyurl.com/42uzwn7s>) з опцією онлайн-консультацій психолога. Разом з тим, варто відзначити, що проведення психологічних консультацій здійснюється викладачем, задіяним у навчальному процесі, що певною мірою порушує анонімність та щирість здобувачів.

Результати проведених опитувань (https://fshn.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/kaf_f/naukova_robota/Опитування_031_033_03.2023.pdf) підтверджують високий рівень задоволеності здобувачів якістю консультування, ресурсами бібліотеки та доступом до матеріально-технічної бази. Постійний моніторинг потреб здійснюється через анкетування та зустрічі, при цьому за час реалізації ОНП запитів щодо вирішення критичних соціальних проблем не надходило, що свідчить про ефективність чинної структури підтримки в Університеті.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка створює всі необхідні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, що закріплено у Стратегії розвитку Університету та Правилах прийому. Інфраструктура навчальних корпусів, де реалізується освітньо-наукова програма, повністю адаптована для потреб здобувачів з інвалідністю та забезпечує безбар'єрне середовище: корпус №1 обладнано ліфтами і пандусами, а в корпусі №2 функціонують пасажирський ліфт, пандуси та спеціально облаштовані санітарні кімнати на кожному поверсі. Важливим елементом системи підтримки є Інклюзивний ресурсний центр підтримки студентів з інвалідністю, діяльність якого регламентується відповідним Положенням (<https://surl.li/myleqd>) та охоплює технічний, психологічний і соціально-педагогічний супровід від моменту вступу до працевлаштування. Цифрове середовище Університету також є інклюзивним: офіційний вебсайт адаптовано для користувачів із порушеннями зору (можливість зміни шрифту та контрастності), діє спеціальна рубрика «Безбар'єрність» (<https://cutt.ly/kwXwXL5z>), а для проведення контрольних заходів передбачено використання усних форм. Попри те, що наразі серед аспірантів даної ОНП осіб з особливими освітніми потребами немає, створена матеріально-технічна та нормативна база гарантує повну готовність закладу до забезпечення їхнього якісного навчання та інтеграції в освітній простір відповідно до законодавства.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка ґрунтуються на принципах нульової толерантності до будь-яких проявів неетичної поведінки. Основним нормативним документом у цій сфері є Положення про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки (<https://tinyurl.com/mtyxskay>), яке спрямоване на захист прав і гідності кожного співробітника та здобувача освіти. У документі детально регламентовано процедури повідомлення про порушення та механізми розгляду скарг, що здійснюються Комісією з етики (<https://tinyurl.com/b3zrays6>). Важливо, що під час розгляду справ за участю здобувачів склад Комісії розширюється представниками від студентства та аспірантури для забезпечення об'єктивності. Питання антикорупційної діяльності унормовані відповідною Програмою розвитку на 2026 р. (<https://tinyurl.com/yv2mxz7r>) та спеціальним розділом на сайті (<https://tinyurl.com/kubg-diskr>), де оприлюднено способи сповіщення про факти корупції. Специфіка підготовки наукових кадрів врахована у Положенні про підготовку здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук, яке передбачає залучення гаранта ОНП, завідувачів кафедр та адміністрації для вирішення потенційних конфліктів між аспірантом і науковим керівником. За час реалізації поточної освітньо-наукової програми випадків скарг, пов'язаних із дискримінацією, сексуальними домаганнями або корупцією, зафіксовано не було, що підтверджує ефективність превентивних заходів та доступність політик врегулювання конфліктів для всіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітнє середовище та ресурсна база ОНП «Релігієзнавство» у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка демонструють високий рівень інтегрованості та відповідності сучасним вимогам підготовки дослідників. Університет забезпечує комплексний підхід, що поєднує потужну матеріально-технічну базу, розгалужену цифрову інфраструктуру («Цифровий кампус») та дієву систему соціально-психологічної підтримки. Особлива увага приділяється безбар'єрності та інклюзії, що підкріплено як технічними рішеннями (пандуси, ліфти, адаптація сайту), так і діяльністю Інклюзивного ресурсного центру. Наявність чітких антикорупційних політик та процедур врегулювання конфліктів (Комісія з етики) створює безпечний та прозорий простір для наукової діяльності. Статистика опитувань свідчить про високу задоволеність здобувачів (особливо ресурсами бібліотеки та консультуванням), що є прямим індикатором ефективності задіяних механізмів. Наявні ресурси та система підтримки повністю забезпечують досягнення програмних результатів навчання та відповідають місії Університету. Враховуючи сильні сторони, а також вказані рекомендації щодо подальшого удосконалення, вимоги підкритеріїв 1, 2, 3, 4, 5, 6 виконані повністю, ЕГ оцінює критерій на «В» (загалом відповідність).

Недоліки

Проведення психологічних консультацій викладачем, задіяним у навчальному процесі.

Рекомендації

Ввести посаду штатного психолога, відстороненого від навчального процесу для створення незалежних умов психологічної довіри під час психологічних консультацій. Термін виконання: протягом 5 років.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка послідовно та регламентовано здійснює процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукової програми зі спеціальності 031 «Релігієзнавство». Порядок цих процесів чітко визначений у Положенні про освітні програми, затвердженому

рішенням Вченої ради від 26 грудня 2024 р. (протокол №15) та введеному в дію наказом №986 (<https://tinyurl.com/5ttey9rk>), яке оприлюднене в Реєстрі нормативної бази (<https://cutt.ly/nwVqSChc>). Раніше зазначені процедури базувалися на Методичних рекомендаціях з розроблення та оновлення ОП (<https://tinyurl.com/kubg-rozrobka-op>), що наразі зберігаються в архіві нормативної бази Університету (<https://tinyurl.com/kubg-norm>). Моніторинг ОНП є фундаментальним елементом внутрішньої системи забезпечення якості, що передбачає щорічний перегляд програми на основі аналізу задоволеності здобувачів, випускників, НПП та роботодавців. Процес оновлення ОНП робочими групами враховує вимоги галузевого Стандарту, стратегію розвитку ЗВО та рекомендації Національного агентства. Зокрема, у 2022 р., керуючись листом Національного агентства №672 та рекомендаціями експертів, до програми було включено дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи», «Соціологія релігії» та «Релігія і політика». Останній перегляд ОП у 2025 р. був зумовлений реорганізацією структури Університету та оновленням загальнодержавного Переліку галузей знань і спеціальностей (постанова КМУ №1021). В межах цього оновлення було оптимізовано зміст та назви освітніх компонентів: «Наукова комунікація іноземною мовою» трансформована у «Наукова комунікація», актуалізовано блок філософського дискурсу та роботи з першоджерелами. У вибіркового складнику відбулася ротація дисциплін на користь курсів «Соціальні доктрини світових релігій», «Релігія та економіка» та «Релігія і мистецтво», а також здійснено перерозподіл кредитів між семестрами для кращого балансу освітньої та наукової складових згідно з актуальними вимогами Порядку підготовки докторів філософії (постанова КМУ №261). Таким чином, зафіксована динаміка змін свідчить про системну роботу ЗВО над актуалізацією ОНП відповідно до запитів стейкхолдерів та змін у законодавстві.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка виступають повноправними партнерами у процесі періодичного перегляду ОНП та процедурах забезпечення її якості. Усі бажаючі, включаючи вступників та діючих аспірантів, мають вільний доступ до текстів ОНП та навчальних планів у розділі «Аспірантам» на офіційному сайті. Залучення здобувачів до вдосконалення програми реалізується через регулярні зустрічі з гарантом, опитування щодо якості окремих освітніх компонентів та щорічне анкетування «Викладач очима студентів». Зокрема, на вебсторінці «Обговорення ОНП, змін до ОНП» (<https://tinyurl.com/2s3k644j>, <https://surl.li/ouafpw>) здобувачам надано технічну можливість дистанційно надсилати свої зауваження та пропозиції. Важливим індикатором реального партнерства є включення до складу робочої групи з розробки нової редакції ОНП представників студентства, зокрема випускника програми та діючої здобувачки. До робочої групи з розробки нової редакції ОНП увійшли - Харченко Владислав Андрійович, випускник ОНП «Релігієзнавство», період навчання з 01.09.2020 по 31.08.2024. Алексеєнко Олена Володимирівна, здобувач ОНП «Релігієзнавство». Пропозиції здобувачів щодо ОНП збираються як у ході освітнього процесу через спілкування з гарантом програми, НПП, які реалізують програму, адміністрацією, так і під час опитувань, які проводять Факультет та Докторська школа Університету (<https://tinyurl.com/3p7dv964>). Пропозиції аспірантів також збираються через комунікацію з Докторською школою (<https://tinyurl.com/3p7dv964>) та Факультетом. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», здобувачі залучені до органів самоврядування через Наукове товариство (НТ) студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених (<https://fshn.kubg.edu.ua/diialnist/naukove-tovarystvo.html>), діяльність якого регламентується Положенням (<https://tinyurl.com/3vex2snx>). Представництво інтересів аспірантів забезпечується на найвищому рівні: голови НТ входять до вчених рад факультетів, а до Вченої ради Університету включено голову НТ складу та виборного представника аспірантів, обраного шляхом таємного голосування. Така розгалужена система представництва та моніторингу гарантує, що пропозиції здобувачів вищої освіти системно беруться до уваги під час перегляду освітньої програми та прийняття стратегічних рішень щодо розвитку освітньо-наукового середовища.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка забезпечує активну участь роботодавців у процесах моніторингу та вдосконалення якості освіти. До перегляду ОНП «Релігієзнавство» залучені провідні фахівці галузі, зокрема доктори філософських наук, професори Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України. Партнерська взаємодія з роботодавцями має практичне відображення: так, у 2022 р. за їхніми рекомендаціями до навчального плану було включено дисципліни «Педагогіка і психологія викладання у вищій школі», «Соціологія релігії» та «Релігія і політика», що дозволило посилити фахові компетентності здобувачів у сфері соціологічних методів дослідження та педагогічної діяльності (протокол №5 від 18.01.2022, <https://tinyurl.com/ye25f9k7>). У 2025 р. системність цієї співпраці була підтверджена рецензіями від професорів та Голови ради національних спільнот України (протокол № 11 від 07.03.2025, <https://tinyurl.com/2phub9ys>). ЕГ відзначає органічне поєднання фундаментальної дослідницької підготовки з індивідуалізацією наукової роботи. Таким чином, залучення роботодавців не є формальним, а виступає дієвим механізмом адаптації програми до актуальних вимог академічного середовища та ринку праці.

4. Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

У Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка впроваджена та функціонує цілісна система збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників, координацію якої здійснює НМЦ стандартизації та якості освіти (<https://tinyurl.com/standartyzacji>). Для ефективної комунікації та збору даних на офіційному сайті ЗВО створено спеціалізовану сторінку «Випускникам» (<https://cutt.ly/wUvmK1a>), де розміщено анкету (<https://cutt.ly/IeYTXxc1>), що дозволяє проводити системний моніторинг працевлаштування та професійного зростання. На рівні випускової кафедри процедура збирання інформації забезпечується шляхом безпосереднього опитування та підтримання зв'язку через групи в месенджерах і соціальних мережах. Оскільки здобувачі освітньо-наукової програми зазвичай уже мають вищу освіту та постійне місце роботи на момент вступу, ця інформація первинно фіксується в особових справах, а надалі актуалізується гарантом програми та науковими керівниками впродовж усього періоду навчання. Практичне застосування цієї системи підтверджується моніторингом першого випуску ОНП, що відбувся у серпні 2025 р. (захист Є. О. Дейнеги): інформація про кар'єрний шлях випускника, який працює викладачем у Київському обласному центрі опіки дитини, офіційно оприлюднена на вебсторінці кафедри (<https://tinyurl.com/yj4t4yn5>). Такий підхід забезпечує ЗВО необхідними даними для аналізу відповідності програмних результатів навчання вимогам ринку праці та подальшого вдосконалення змісту освітньої програми.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Внутрішня система забезпечення якості Київського столичного університету імені Бориса Грінченка гарантує вчасне та ефективне реагування на результати моніторингу освітньо-наукової програми та освітньої діяльності з її реалізації. Ключову координаційну роль відіграє НМЦ стандартизації та якості освіти (<https://tinyurl.com/standartyzacji>), який спрямовує підготовку та супровід освітнього процесу відповідно до встановлених стандартів. Докторська школа (<https://surl.li/xuhpog>) здійснює безпосередній моніторинг підготовки докторів філософії, контролює відповідність ОНП змінам у нормативних документах та проводить щорічні опитування аспірантів. Процедури моніторингу включають систематичний аналіз успішності здобувачів, анкетування (<https://tinyurl.com/3p7dv964>), перегляд робочих програм (РПНД) на засіданнях кафедр, а також контроль наповненості електронних навчальних курсів (ЕНК) з боку НДІ цифровізації освіти. Важливим елементом реагування на виклики дистанційного навчання під час воєнного стану стало обов'язкове впровадження та сертифікація ЕНК згідно з затвердженим Порядком (<https://cutt.ly/keWdlvvc>). Результати моніторингу задоволеності навчанням (<https://tinyurl.com/mpch8ej3>) підтверджують високу оцінку здобувачами якості викладання в ЕНК, співвідношення теорії та практики, а також організаційної та консультативної підтримки. Таким чином, регулярний збір та аналіз фідбеку від стейкхолдерів через цифрові та управлінські інструменти дозволяє ЗВО оперативно вносити зміни до ОНП, забезпечуючи її актуальність та високу якість освітніх послуг.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка системно враховує результати зовнішнього забезпечення якості освіти під час розроблення та реалізації освітніх програм. Звіти експертних груп та висновки галузевих експертних рад Національного агентства проходять ретельний аналіз на засіданнях кафедр, учених рад факультетів та ректорату. Станом на 01.01.2026 в університеті за повною процедурою акредитовано 86 ОП, а для гарантів постійно проводяться вебінари та семінари щодо врахування рекомендацій експертів (<https://cutt.ly/1tzqTSoL>), зокрема за темами нормативно-правового забезпечення та вдосконалення ОНП через дослідження. Під час реалізації ОНП «Релігієзнавство» було повною мірою враховано рекомендації акредитації 2021 р.: розширено участь здобувачів (О. Алексеєнко) та випускників (В. Харченко) у робочих групах, уточнено процедури моніторингу та оновлено нормативну базу, зокрема затверджено нову редакцію Положення про опитування в Університеті (<https://tinyurl.com/bddajpzu>) та Положення про освітні програми. У відповідь на зауваження було вдосконалено структуру освітніх компонентів: введено дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи», «Соціологія релігії» та «Релігія і політика», що посилило формування фахових компетентностей. Попри виклики у реалізації академічної мобільності (Erasmus+ <https://tinyurl.com/42rdh2vd>), у 2021–2025 рр. було суттєво посилено публікаційну активність аспірантів у фахових виданнях, таких як журнал «Схід» (<https://skhid.kubg.edu.ua/issue/archive>), та забезпечено наповнення е-портфоліо здобутків (https://wiki.kubg.edu.ua/Категорія:Портфоліо_аспіранта). Прозорість процесу вдосконалення підтримується через можливість подання пропозицій на електронну адресу гаранта проф. І. М. Ломачинської (<https://tinyurl.com/2s3k644j>) та через рубрику обговорення на сайті Докторської школи (<https://cutt.ly/BtTxLN6k>). Університет також забезпечує умови для роботи разових спеціалізованих вчених рад (<https://tinyurl.com/34huxfwv>) та оприлюднює узагальнені пропозиції стейкхолдерів на сайті факультету (<https://tinyurl.com/un4jxn2e>), що підтверджує послідовну роботу над підвищенням якості ОНП на основі зовнішньої експертизи.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка системно формує та забезпечує культуру якості освіти, що інтегрована у візію закладу як сучасного освітнього простору з високими стандартами досліджень та розвинутою корпоративною культурою. Зasadничим принципом Стратегії розвитку ЗВО є орієнтація на світові стандарти, а стратегічною ціллю — функціонування ефективної внутрішньої системи забезпечення якості освіти (ЗЯО) із залученням роботодавців та міжнародних партнерів. Важливою складовою цієї екосистеми є Кодекс корпоративної культури (<https://cutt.ly/awVqGYkv>), який визначає морально-етичні принципи університетської спільноти та стимулює втілення дієвих механізмів розвитку закладу. Академічна спільнота активно залучена до процедур ЗЯО на двох рівнях: первинному (на чолі з гарантом), де забезпечується розроблення та оновлення змісту ОНП, та вторинному, що відповідає за нормативне, організаційно-методичне забезпечення та контроль продуктивності реалізації програми. Учасники спільноти беруть участь в обговореннях на засіданнях кафедр та вчених рад, забезпечують високий рівень викладання, постійно підвищують наукову кваліфікацію та суворо дотримуються норм академічної доброчесності й педагогічної етики. Для формування культури якості серед здобувачів аспірантам викладався спеціалізований модуль «Якість вищої освіти та експертний супровід її забезпечення: рух України до ЄС» у межах програми Erasmus+ Жан Моне. Системна робота з ознайомлення спільноти з новими тенденціями через конференції та семінари, а також дієва система морального та матеріального заохочення сприяють безперервному розвитку освітньої діяльності та вдосконаленню ОНП «Релігієзнавство» відповідно до суспільних запитів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Система внутрішнього забезпечення якості ОНП «Релігієзнавство» у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка побудована як цілісний, багаторівневий механізм, що поєднує академічну свободу кафедри з інституційними стандартами. Університет демонструє перехід від формального контролю до реальної культури якості, де кожен учасник (від аспіранта до ректора) розуміє свою роль у вдосконаленні програми. Особливістю системи є її цифрова прозорість: наявність реєстрів нормативної бази, відкритих сторінок обговорення ОП та електронних анкет дозволяє здійснювати моніторинг у режимі реального часу. Програма динамічно реагує на зовнішні виклики (зміна законодавства, рекомендації Національного агентства) та внутрішні запити (результати опитувань здобувачів), що підтверджується суттєвим оновленням змісту ОП у 2022 та 2025 рр.. Залучення роботодавців із наукового (НАНУ) та громадського секторів забезпечує баланс між теоретичною глибиною та практичною затребуваністю випускників. Внутрішня система забезпечення якості є сформованою, функціональною та відповідає основним вимогам законодавства. Використати можливості програми Erasmus+ Жан Моне для ініціювання процедури партнерського перегляду ОНП провідними європейськими фахівцями з релігієзнавства, дозволить програмі відповідати до стандартів ЄС. Враховуючи сильні сторони, а також вказані рекомендації щодо подальшого удосконалення, вимоги підкритеріїв 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 виконані повністю, ЕГ оцінює критерій на «А».

Недоліки

Не виявлено.

Рекомендації

Відсутні.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень А

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка забезпечує функціонування чітких та зрозумілих правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, гарантуючи їхню публічну доступність та послідовне дотримання. Усі нормативні акти своєчасно оприлюднюються на офіційному сайті Університету в Реєстрі нормативної бази. У зв'язку з реорганізацією закладу, яка завершилася утворенням КСУБГ 26.12.2023 року, структура реєстру (<https://cutt.ly/nwVqSChc>) була адаптована та містить вкладки «Архів нормативної бази» для документів КУБГ та «Реєстр нормативної бази» для актуальних документів правонаступника. Фундаментальні права та обов'язки учасників закріплені у Статуті КСУБГ (<https://cutt.ly/gwVqFbEi>), Правилах внутрішнього розпорядку (<https://cutt.ly/gwVwaQG8>) та Кодексі корпоративної культури (<https://cutt.ly/awVqGYkv>). Організація навчання та специфіка підготовки наукових кадрів регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/yeWdgZG4>) та Положенням про підготовку здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук (<https://surl.lu/wboairf>). Структурна стійкість програми забезпечується Положенням про кафедру (<https://cutt.ly/eeYTLw6P>) та Положенням про факультет (<https://tinyurl.com/evv3csnv>). Під час реалізації ОП учасники освітнього процесу дотримуються визначених правил та процедур (зустріч з здобувачами та НПП). Крім того, Університет чітко регулює питання академічної мобільності (<https://cutt.ly/veWdl3xg>) та дотримання принципів академічної доброчесності (<https://cutt.ly/ReWdQAZT>). Процедури затвердження документів передбачають широке обговорення на конференціях трудового колективу та вчених радах різних рівнів, що сприяє прозорості управління. Відповідно до законодавства, механізм доступу до публічної інформації детально роз'яснено на інформаційній сторінці закладу (<https://cutt.ly/4UvWToE>). Послідовне дотримання цих правил створює безпечне та прогнозоване освітнє середовище для реалізації ОНП «Релігієзнавство».

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка чітко дотримується процедури завчасного оприлюднення проєктів освітніх програм для громадського обговорення. Відповідно до встановлених внутрішніх регламентів, проєкт опису ОНП «Релігієзнавство» або пропозиції щодо змін до неї розміщуються на офіційному вебсайті Університету не пізніше ніж за місяць до їхнього фінального затвердження. Зокрема, на спеціалізованій сторінці факультету «Обговорення ОНП “Релігієзнавство”» (<https://tinyurl.com/2s3k644j>) усім заінтересованим сторонам (стейкхолдерам) надається безперешкодна можливість ознайомитися з документами та надіслати свої зауваження чи конструктивні пропозиції безпосередньо на електронну пошту гаранта програми, наявний графік етапів проходження та затвердження освітньо-наукової програми «Релігієзнавство» https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/apirantam/obhovorennia/21-22/031_grafik_.pdf. Така практика забезпечує прозорість процесу проєктування освітнього контенту та дозволяє врахувати думку академічної спільноти, роботодавців та здобувачів ще на етапі підготовки рішення, що повністю відповідає вимогам щодо публічності та залученості стейкхолдерів до управління якістю освіти.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка повною мірою забезпечує відкритий доступ до вичерпної, точної та достовірної інформації про освітньо-наукову програму «Релігієзнавство» на своєму офіційному вебсайті, дотримуючись вимог законодавства щодо прозорості освітньої діяльності. Усі редакції ОНП, що відображають еволюцію програми та врахування пропозицій стейкхолдерів, доступні за постійним покликанням (<https://surl.li/otqzet>). Для забезпечення повної поінформованості про зміст навчання оприлюднено робочі програми всіх навчальних дисциплін (<https://surl.lu/fpjyts>), що дозволяє здобувачам та роботодавцям заздалегідь ознайомитися з результатами навчання та методами оцінювання. Особлива увага приділяється можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії: університет надає відкритий доступ до каталогів вибіркових дисциплін (<https://surl.li/cacvmq>; <https://surl.li/ovngvn>), які пропонують широкий спектр курсів для задоволення наукових інтересів аспірантів. Оприлюднена інформація є достатньою для об'єктивної оцінки якості освітньої програми заінтересованими сторонами та суспільством, що підтверджує відкритість ЗВО та його готовність до зовнішнього моніторингу.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Управління ОНП «Релігієзнавство» у КСУБГ базується на принципах відкритості, підзвітності та цифрової доступності. Університет продемонстрував високу адаптивність під час реорганізації (грудень 2023 р.), зберігши

спадкоємність нормативної бази та створивши зручний архів для стейкхолдерів. Система публічності охоплює всі етапи життя програми: від оприлюднення проекту для громадського обговорення до публікації звітів про працевлаштування випускників. Використання єдиного Реєстру нормативної бази та спеціалізованих сторінок обговорення ОП мінімізує інформаційні бар'єри між адміністрацією ЗВО, здобувачами та роботодавцями. Вимоги всіх підкритеріїв 1,2,3 виконано повністю (відсутні недоліки). ЕГ оцінює цей критерій на «А».

Недоліки

Недоліків не виявлено.

Рекомендації

Рекомендації відсутні.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

ЕГ встановила, що ОНП «Релігієзнавство» в Університеті Грінченка спрямована на забезпечення аспірантам теоретичних знань та практичних навичок, розвитку дослідницьких компетентностей. Наукові інтереси здобувачів пов'язані з можливістю реалізовувати дослідження з обраної теми, вивчати дисципліни, що дають змогу вирішувати науково-дослідницькі завдання в галузі, сприяють розвитку наукового світогляду та забезпечують можливість представляти наукові результати в Україні і за кордоном (фокус-групи). Зміст ОНП дозволяє надати повноцінну підготовку здобувачів в. о. до розв'язання комплексних проблем у галузі як професійної, так і дослідницько-інноваційної діяльності за спеціальністю: «Філософія і методологія наукової діяльності», «Стратегії наукових досліджень», «Актуальні проблеми гуманітарного знання». Викладацький компонент – «Педагогіка та псих. в. шк.», забезпечує передумову для практики. ОК7 Науково-викладацька практики та ОК8 дослідницька практики (12 ECTS) спрямовані на підготовку здобувачів до викладацької та дослідницької діяльності в галузі зі спеціальності. ОК3 «Наукова комунікація іноземною мовою» сприяє інтернаціоналізації в. о., забезпечує досягнення низки важливих для здобувачів компетентностей і відповідає запиту часу, зокрема, забезпечує відповідний рівень академічного письма для комунікації в міжнародному науковому просторі. Теми дисертацій затверджуються Вченою радою ЗВО і розміщуються на сайті у розділі «Аспірантам» (<https://surl.li/trdezn>) та на сайті Факультету (<https://surl.li/oeuyjg>). Загалом, навчальні дисципліни ОНП забезпечують повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності за спеціальністю Релігієзнавство (зустрічі 3-5, 12). Усі освітні компоненти ОНП забезпечують викладачі-професіонали та практики, які постійно розвивають та вдосконалюють свої професійні та дослідницькі компетентності, володіють методологією наукової та педагогічної діяльності (зустріч 1-5, 8, 10-12). Здобувачі та НПП програми мають можливість публікувати результати власних наукових досліджень у Науковому журналі «Схід». Викладачі ОНП та аспіранти беруть активну участь у наукових заходах кафедри та ЗВО.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

За результатами проведених фокус-груп ЕГ підтвердила інформацію у ВСО про те, що вступник на обов'язковому вступному випробуванні презентує власні дослідницькі пропозиції чи досягнення; здійснюється аналіз дотичності його наукових інтересів та потенційного керівника (зустр. 5, 8, 12). Тема здобувача затверджується згідно з Положенням про підготовку докторів філософії. Інформація про тематику дисертаційних досліджень здобувачів ОНП «Релігієзнавство» та напрями досліджень керівника дізнаємося на вебсайті кафедри філософії і релігієзнавства ЗВО (<https://surl.li/xbksxb>). Там само розміщено також інформацію щодо відповідності наукової діяльності аспірантів напряму досліджень наукових керівників. Таблиця відповідності наукової діяльності аспірантів напряму досліджень наукових керівників надана разом з відомостями самооцінювання. Про напрями досліджень керівника можна дізнатися також у його е-портфоліо. Теми наукових досліджень аспірантів дотичні до

напрямів досліджень наукових керівників. Тема дисертації Алексеєнко О. «Релігія як чинник самоідентифікації української нації» знаходиться у площині наукових інтересів наукового керівника Ломачинської І., яка має з аспіранткою спільні фахові наукові публікації. Ломачинська І. розробляла спільну наукову тематику з аспірантами Ужвою В., Дейнегою Є. та Донцем О., з якими також мала спільні фахові наукові публікації. Обрана тема аспіранта першого року навчання Кравця М. «Релігійна філантропія як чинник гуманітарної безпеки» також знаходиться у колі наукових інтересів його наукового керівника Ломачинської І. З аспірантом Кравцем М. Ломачинська І. має спільну фахову наукову публікацію. Тема дисертації Харченка В. була співзвучна з напрямками наукових пошуків його наукового керівника Стадника М., результати їх спільної наукової діяльності знайшли відображення у спільній фаховій науковій публікації. Темі дисертацій затверджуються Вченою радою ЗВО і розміщуються на сайті у розділі «Аспірантам» (ВСО, інтерв'ю зі здобувачами, науковими керівниками та випускниками програми).

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

Фокус-групи (зустр. 1, 4, 5, 8, 12), ВСО та додатки до них дозволяють ЕГ ствердити, що ЗВО здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів, які навчаються на ОНП «Релігієзнавство». Кадровий склад кафедри філософії та релігієзнавства дозволяє сформувати разові спеціалізовані вчені ради для захисту докторів філософії. Підготовку на ОНП забезпечують 5 докторів наук та 1 кандидат наук з ФСГН, кафедри філософії та релігієзнавства, з яких - 4 доктори наук та 1 кандидат наук є фахівцями з релігієзнавства, мають наукові статті, опубліковані у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, та у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus. Таблиця 2. містить інформацію про публікації та відповідність фаху НПП, які забезпечують ОК ОНП. До справи додано також таблицю з відповідністю теми наукового дослідження здобувача, відповідного темі дисертації аспіранта наукового доробку його наукового керівника та ще трьох НПП ОНП, які потенційно можуть стати членами разової спеціалізованої ради. Ця інформація дозволяє оцінити спроможність ЗВО сформувати разові спеціалізовані вчені ради для захисту докторів філософії. За період реалізації ОНП було сформовано одну разову раду. Відбувся захист дисертацій Дейнеги Є. (<https://surl.lu/vxvrte>).

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

В Університеті створено усі можливості для виконання наукових досліджень і апробації їх результатів відповідно до тематики здобувачів ОНП «Релігієзнавство» третього (освітньо-наукового) рівня в. о. шляхом, зокрема, проведення регулярних конференцій, круглих столів, семінарів, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів; функціонування гуртків, центрів розвитку, пов'язаних зі спеціальності й таких, що діють на кафедрі, Ф-ті чи в ЗВО: гуртки «Шлях до істини» та «Інформаційної культури»; Центр критичного мислення, Центр дослідження суспільства, Дискусійний клуб Ф-ту, Центр аналітичних досліджень тощо, до яких долучаються аспіранти ОНП (зустр. 5). У межах ОНП забезпечується можливість для виконання і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів. Зокрема, надається доступ до індексованих іноземних видань та необхідного програмного забезпечення. Користувачі бібліотеки Університету мають змогу самостійно здійснити пошук за допомогою Електронного каталогу Бібліотеки та інших пошукових систем, або замовити додаткову освітню послугу «Тематичний підбір літератури» до статті, курсової, дипломної, дисертаційної та інших робіт. Документальний пошук інформації здійснюється серед інформаційних ресурсів Університету (безкоштовно), інших провідних бібліотек та установ України. За потреби здійснюється окремий пошук літератури з теми за базами даних Scopus та Web of Science. Ліцензійним та безкоштовним як для НПП, так і для здобувачів, є ПЗ Microsoft Office365, доступ та інструкції до якого можна отримати через Центр комп'ютеризації і технічного обслуговування інформаційних систем Університету. Аспіранти мають змогу безкоштовно користуватися міжнародними базами Scopus і Web of Science, журналами вид-ва Wiley, ресурсами Springer Link, бібліотечним фондом Університету, Інституційним репозиторієм, науково-дослідними надбаннями кафедри. Аспіранти ОНП «Релігієзнавство» мають можливість опублікувати результати наукових пошуків в журналі «Схід», включеному до переліку наукових фахових видань України категорії «Б» з філософських наук. Апробація наукових досліджень аспірантів відбувається на таких заходах як Щорічна всеукраїнська наукова конференція «Київські філософські студії», а також під час участі у методичних семінарах, відкритих лекціях фахівців університету та ЗВО України, науково-популярних заходах. Факти проведення таких заходів підтверджені фокус-групами. Під час бесіди ЕГ із здобувачами освіти, останні висловлювали задоволеність можливостями, що надає їм університет для проведення і апробації результатів наукових досліджень, залученням до процесів науково-дослідної роботи кафедри, рівнем підтримки з боку гаранта та кафедри в процесі здійснення їхніх наукових досліджень. Двічі на рік здобувачі звітують про свою роботу на спільних засіданнях кафедр Факультету суспільно-гуманітарних наук, що дозволяє ширше осягнути перспективи дослідження.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

У ЗВО створено необхідні умови та популяризується долучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти умови (зустр. зі здобувачами, випускниками, ВСО, інформація на сайті ЗВО). На сайті Університету у розділі «Інформація» - «Науковцям» здобувачам освіти пропонується інформація про наукові заходи, академічну мобільність, міжнародні грантові проєкти, міжнародні та всеукраїнські премії та конкурси для науковців, наукове товариство аспірантів та науковців, а у розділі «Аспірантам і докторантам» надається важлива для здобувачів інформація (<https://surl.li/apseql>). Дізнатися про проєкти та можливості можна на вебсторінці НДЛ ІВО: <https://surl.li/gztuqx>. Права на академічну мобільність здобувачів регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність. Здобувачі програми «Релігієзнавство» були учасниками програми ЄС Еразмус+, напрям Жан Моне – слухачами модулів «Якість вищої освіти та експертний супровід її забезпечення: рух України до ЄС», «Державне – міжнародне – суспільне: європейські цінності», «Університетська автономія у розвитку демократичних цінностей у вищій освіті: досвід країн ЄС для України». ЗМ «Інтернаціоналізація науки» ОК2 «Стратегії наукових досліджень» дозволяє здобувачам дізнатися про можливості отримання грантів. У бесідах з аспірантами було підтверджено, що ЗВО популяризує можливості міжнародної академічної співпраці, здобувачі освіти беруть участь у міжнародних конференціях. ЕГ відмітила, що наразі на ОНП обмежена можливість участі здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Кафедра філософії та релігієзнавства ФСГН в КСУБГ (спільно з колективом кафедри політології та соціології Факультету суспільно-гуманітарних наук) є виконавцем наукової теми «Гуманітарна безпека України в контексті системних і позасистемних викликів сучасності» (держ. реєстр. номер 0122U202038). Метою дослідження є на основі комплексного аналізу провідних теорій і концепцій, а також українських і світових практик дослідити й обґрунтувати системні та позасистемні виклики сучасності у вимірі гуманітарної безпеки України. У центрі уваги – роль релігійних організацій та освітніх інституцій у становленні громадянського суспільства. У межах виконання теми професорсько-викладацький склад кафедри філософії та релігієзнавства, що забезпечує реалізацію ОНП, здійснює дослідження за такими напрямками: Ломачинська І. М., д. філос. н., проф. – релігійно-філософський дискурс інформаційної безпеки суспільства в умовах глобалізаційних трансформацій; Горбань О. В., д. філос. н., проф., Мартич Р. В., к. філос. н., доц. – понятійно-категоріальний апарат гуманітарної безпеки у контексті біоетичного дискурсу. Здобувачі ОНП Алексеєнко О. В. та Кравець М. А. включили проблематику гуманітарної безпеки до об'єкта власних дисертаційних досліджень у контексті соціальних трансформацій. Результати роботи відображені у публікаціях викладачів у вітчизняних і міжнародних виданнях, що індексуються у Scopus та Web of Science. Інформація про наукові публікації керівників та участь у проєктах розміщена в Інституційному репозиторії (<https://surl.li/fvprfaf>). ЕГ підтвердила інформацію надану у відомостях самооцінювання під час зустрічей 4, 5, 8, 12. Слід окремо відмітити політико-релігійну складову навчальної програми ОНП «Релігієзнавство», а також роботу кафедри над виконанням згаданої наукової теми «Гуманітарна безпека...». Потенційно позитивним може стати поєднання цих напрямів у релігійно-безпековому руслі, що актуально для сучасного державотворчого процесу в Україні.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Політика академічної доброчесності в КСУБГ регламентується низкою документів: «Кодексом корпоративної культури Університету» (<https://surl.li/psmyey>), «Положенням про академічну доброчесність..» (<https://surl.li/mafojd>). Розроблена система антиплагіату для здобувачів і академічного персоналу. Регулярно проводяться заходи стосовно академічної доброчесності. На рівні факультету й Університету передбачено створення постійно діючих комісій з академічної доброчесності. ОНП містить модуль «Наукова етика», заняття щодо АД проводяться і під час модулю «Інтернаціоналізація науки». Всі НПП та здобувачі підписують декларацію про АД. Публікації у періодичних виданнях Університету перевіряються через Identific та Strike Plagiarism (BCO, фокус-групи). Наукові публікації та Дисертації перевіряються на наявність текстових збігів. Наукові керівники проводять заходи із попередження порушень АД у науково-дослідній роботі здобувачів, зокрема через інформаційну допомогу для усунення у науковій роботі фрагментарного, споглядального матеріалу, зворотній зв'язок з базами дослідження. Контроль за дотриманням АД при попередній експертизі дисертації здійснюють завідувач кафедр та рецензенти різних рівнів, головні редактори наукових видань та їх заступники, голови і вчені секретарі вчених рад підрозділів (ВСО, інтерв'ю). У випадку виявлення порушення АД НПП при рекомендації рукопису до друку на етапі кафедри, рецензенти зобов'язані повідомити про зазначений факт завідувача кафедри; на етапі факультету – голову та вченого секретаря вченої ради факультету; на університетському етапі – голову та вченого секретаря ВР Університету. При виявленні порушення АД вони зобов'язані повідомити про цей факт наук. керівника і проректора з наук. роботи. Така дисертація не рекомендується до захисту, надається негативний висновок. Згідно з Положенням

про академічну доброчесність в Університеті передбачено, що за порушення АД НПП, окрім іншого, можуть бути притягнені до позбавлення можливості здійснювати наукове керівництво аспірантами та викладати дисципліни навчального плану підготовки докторів філософії (ВСО, фокус-групи). Передбачено процедуру ознайомлення з положеннями Антикорупційної програми (<https://surl.li/yowkqq>). За час дії ОНП не виявлено фактів порушень академічної доброчесності серед здобувачів програми та їхніх наукових керівників (інтерв'ю зі здобувачами, НПП, наук. кер. ОНП «Релігієзнавство»). ЕГ відмітила високий рівень забезпечення політики акад. добр. в ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Зміст ОНП оз1 «Релігієзнавство» в Університеті Грінченка забезпечує повноцінну підготовку аспірантів до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної й дослідницько-інноваційної діяльності за спеціальністю оз1 Релігієзнавство, володіння методологією наукової та педагогічної діяльності. Наукова діяльність аспірантів ОНП відповідає напряму досліджень їхніх наукових керівників. Фокус-групи засвідчили, що ЗВО здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів. П.10.1. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивними практиками є 1) високий рівень науково-дослідної та дослідницької орієнтації програми, 2) наявність низки інноваційних ОК (або змістовних модулів ОК): «Стратегії наукових досліджень», «Науково-дослідна інфраструктура в галузі», «Наукова комунікація...» тощо, спрямованих на забезпечення ефективної реалізації наукового дослідження, розвитку компетентностей, які відповідають сучасним вимогам ринку праці, потребам спеціальності і галузі, сприяють високій конкурентноспроможності здобувачів і випускників ОНП. Недоліків не виявлено. П.10.2. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивних практик не виявлено. Недоліки відсутні. П. 10.3. Освітня діяльність за ОНП «Релігієзнавство» відповідає підкритерію. Позитивною практикою є прозорість і доступність інформації (ВСО та додатки до них, сайт ЗВО) щодо можливості створення разових спеціалізованих рад із захисту здобувачів із зазначенням не лише відповідності тем наукових керівників та здобувачів, але й НПП, долучених до реалізації програми у закладі, які можуть стати потенційними членами рад. Недоліки відсутні. П.10.4. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивною практикою є створення усіх умов для здійснення успішної апробації результатів наукового дослідження здобувачів: регулярно відбуваються наукові заходи за участі НПП і аспірантів ОНП, є фаховий збірник, у якому публікуються здобувачі, на інституційному рівні створено усі умови для реалізації наукових досліджень. Недоліки не виявлені. П.10.5. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію, проте ЕГ виявила недолік. Позитивні практики відсутні. П.10.6. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивні практики відсутні. Недоліків не виявлено. П.10.7. Освітня діяльність за ОНП відповідає підкритерію. Позитивною практикою є впровадження високого рівня культури академічної доброчесності у КСУБГ на всіх рівнях.

Недоліки

Обмежена участь здобувачів ОНП у програмах міжнародної академічної мобільності (підкритерій 10.5.).

Рекомендації

Розширити участь здобувачів у програмах академічної мобільності. Термін виконання: 2027/2028 н. р.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування освітньої програми	A
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	A
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків62980 (1).xlsx</i>	ehDTjd1Y9ODajReFMlFPqpqnRM+ZpsULHhoukIWY7tY=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шевчук Катерина Сергіївна

Члени експертної групи

Куц Галина Михайлівна

Дудченко Андрій Володимирович

Куштан Наталія Михайлівна